"ΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ"

ΕΤΟΣ 1ον ΑΡΙΘ. 4

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 30

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ 9
(Πλησίον Ἀρχαιολ. Μουσείου)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ
Κ. ΗΛΙΑΔΗΣ—Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1921

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχ. 15.— Ἑξάμ. δρ. 8
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: » » 30.— » » 15
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: » δολ. 3.— » δολ. 2

ΕΛΛΗΝΕΣ ΓΛΥΠΤΑΙ

Η "ΛΟΥΟΜΕΝΗ", *ἔργον τοῦ ἐν Παρισίοις καλλιτέχνου κ.* Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΑ ΒΑΦΤΙΣΙΑ ΜΑΣ

Γιὰ νὰ βαφτίσουμε τὸ περιοδικό μας, δὲν χρειάστηκε βέβαια ἄδεια τῆς.....Μητροπόλεως ἀλλὰ κἄτι πειὸ δύσκολο: Χαρτόσημα διάφορα, κυρώσεις, σφραγίδες καὶ τρεχάματα ἐπὶ ἡμέρας.

Ἡ κρισιμωτέρα δὲ στιγμὴ τῆς βαπτίσεως ἦταν στὴν Νομαρχία, ὅταν ἐπήγαμε νά κυττάξωμε τὰ...**ληξιαρχικὰ** βιβλία τῶν τίτλων, ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, γιὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν ὑπῆρχε ἄλλοτε περιοδικὸν μὲ τὸ ὄνομα «Πανελλήνια»....ὁπότε θὰ εἴμεθα φυσικὰ ὑποχρεωμένοι νὰ βροῦμε ἄλλον ἀνέκδοτο τίτλο!

Μὲ νευρικότητα περνούσαμε κάθε σελίδα, καὶ ὅσο προχωρούσαμε χωρὶς νὰ συναντήσωμε τὸν τίτλον μας, τόσο ἡ κρυφή μας ἐλπίδα γιὰ τὴ διατήρισή του ἐμεγάλωνε...

Ὡς ποῦ γυρίσαμε καὶ τὴν τελευταία σελίδα, μὲ ἀνακούφιση!

Τὴ χαρά μας τότε συνεμμερίσθη καὶ ἡ συμπαθεστάτη Νομαρχιακὴ ὑπάλληλος τοῦ τμήματος ἐκείνου.

Ἀλήθεια ὅμως. Τὶ **νεκροταφεῖα** τίτλων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ἐκεῖνα τὰ δύο βιβλία τῆς Νομαρχίας!

Χιλιάδες τίτλοι δημοσιογραφικῶν ὀργάνων ποῦ ἐλησμονήθηκαν. Μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἄλλος ἕνας εὐγενικὸς νεκρός: «Ὁ Λόγος». Τὸ περιοδικὸ ποῦ ἑτοίμαζε νὰ βγάλῃ ὁ ἀλησμόνητος Πλάτων Ροδοκανάκης. Καὶ ἄλλοι, κωμικοὶ ἔντυποι νεκροὶ στὰ μεγάλα βιβλία· «Τὸ γαϊδοῦρι», «Ὁ Καλλικάντζαρος», «Ὁ Σαρδανάπαλος».

Μόλις ἑκατὸ τίτλοι ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ἀπὸ τὶς χιλιάδες αὐτές, βρίσκονται στὴ ζωή σήμερα, ἄλλοι γιὰ λίγα χρόνια καὶ μερικοὶ ἴσως γιὰ αἰῶνες.

Στὸ γράμμα Π τοῦ μεγάλου βιβλίου, μπῆκε καὶ ὁ δικός μας τίτλος!...Τὰ βαφτίσια μας ἔγιναν!

Ἂς συγκεντρώσωμε λοιπὸν ὅλοι τώρα τὶς προσπάθειές μας καὶ ἂς εὐχηθοῦμε: νὰ ζήσῃ ὁ τίτλος μας στοὺς αἰῶνες, ὅπως ζοῦν καὶ θὰ ζήσουν, πραγματοποιοῦνται καὶ θὰ γίνουν γρήγορα ἀλήθεια ὅλα ΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ὄνειρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ

ΑΕΤΙΔΕΥΣ

ΣΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ Δος ΑΛΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

(Ἔργο Ἀλμπὲρ Μὶλλ)

Μὲ τὸ δεξὶ κρατῶντας τὰ λουλούδια
καὶ μὲ τ' ἀριστερὸ τὸ καπελλάκι,
Ἐσύ 'σαι, ποῦ εἴδαμε νὰ παίζῃς θεῖα,
μαγευτικὰ τὸ πλάνο «Κοριτσάκι».

Γύρω σου νὰ φτερώνουν ἀγγελούδια
καὶ σὺ νὰ ὑψώνῃς ἕνα κεφαλάκι,
σὰν ξέχωρο ἀπ' τοῦ στόματος τὴ μία
γραμμή, κι' ἐμπνοημένο ἀπὸ ἀεράκι

Ἄλλο καὶ ξένο, τόση δὰ παιδοῦλα,
ἐσὺ, νὰ ζωντανεύῃς τὴν ἀγάπη,
ἀγγελική, παρθενική, χαροῦλα.

Γιὰ τῶν σκληρῶν τὸν ἄγριο τὸν Ἀράπη,
ποῦ βογγᾷ μέσα στὴν ψυχὴ τῶν ξένων
γιὰ κάθε τὶ ὡραῖο κι' ἀϋλωμένον.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

ΓΙΑΓΚΟΥ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

[Ἀπὸ τὴ σχετικὴ διάλεξι, ποῦ ἔγινε στὸ Λύκειο τῶν Ἑλληνίδων στὰς 23—3—921].

Ἀφιερωμένη στὴν τραγωδό μας Μαρίκα Κοτοπούλη

Δημοσιεύοντες ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς τὴν μελέτην τοῦ ἐκλεκτοῦ μας συνεργάτου κ. Ἀργυροπούλου, σημειοῦμεν διὰ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦ πράγματος, ὅτι πρώτην φορὰν εἰς τὴν Ἑλλάδα, βλέπει τὸ φῶς μία τοιαύτη ἐργασία. Ἰδιαιτέραν δ' εὐχαρίστησιν δοκιμάζουν «Τὰ Πανελλήνια» ποῦ παρεχωρήθη εἰς αὐτὰ ἡ μελέτη αὐτη.

Η ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ

Ἡ ἀπαγγελία εἶνε ἡ γλῶσσα τῶν μυστηρίων, καθὼς θὰ ἔλεγε ὁ ποιητής.

Εἶναι μουσικὴ καὶ μιλεῖ μέσα μας, βαθειά μας. Ξέρει τὸν τρόπο νὰ μᾶς γοητεύει καὶ εἶνε τόσο ὑποβλητική, ποὺ ἀπὸ μίαν ὡραίαν ἀπαγγελία, μπορεῖ νὰ μείνωμε ἀρκετὴν ὥρα ἐκστατικοὶ, βυθισμένοι μέσα στὶς ἀτελείωτες καλλιτεχνικὲς εἰκόνες, ποὺ μᾶς παρουσιάζει, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὰ κάθε λογῆς συναισθήματα, ποὺ μᾶς γεννᾶ. Καὶ μὲ μιὰ μαγική, θὰ ἔλεγε κανεὶς δύναμη, μᾶς ἀνυψώνει καὶ μᾶς φτερώνει σὲ νέους κόσμους, στοὺς ἄϋλους καὶ ποιητικοὺς ὁρίζοντες τοῦ ὡραίου. Ἡ ἀπαγγελία εἶνε ὁ λόγος ἐκεῖνος, γιὰ νὰ θυμηθοῦμε καὶ τὸν Ἄγγλο φιλόσοφο Καρλάϊλ ποὺ στὴ ζέση τῆς ὁρμῆς του γίνεται μουσικὸς καὶ γιὰ νὰ συμφωνήσωμε καὶ μὲ τὸ Ἀρχαῖο δίδαγμα, ποὺ μᾶς διακηρύττει «Μουσικὴν ποίει» νομίζω, πῶς καὶ ἡ ἀπαγγελία δὲν εἶνε ἄλλο, παρὰ μιὰ μουσική, ἡ μουσικὴ ἐκείνη ποὺ μᾶς ἀνυψώνει, μᾶς μορφώνει καὶ μᾶς παιδαγωγεῖ. Γιατὶ μουσικὴ καθὼς μᾶς λέει καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ «Δωδεκάλογου τοῦ γύφτου», μουσικὴ καλούσανε οἱ ἀρχαῖοι κάθε τι ποὺ σύμμετρα καὶ καλόρρυθμα μορφώνει τὴ ζωὴ καὶ τὴν τέχνη, μουσικὴ καὶ κάθε παιδεία τῆς ψυχῆς.

Η Δὶς ΜΑΡ. ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ Στην «Ἠλέκτρα»

Καλλιτεχ. φωτογραφία κ. Λάμπρου Κάβρα.

Ἔτσι καὶ ἡ ἀπαγγελία πέρνει τὴν ὑψηλὴ μορφὴ τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ γοητευτικοῦ ποὺ μᾶς συγκινεῖ. Ὥστε καθὼς βλέπομε, ἡ ἀπαγγελία δὲν εἶνε κανένα τυχαῖο πρᾶγμα καὶ δὲν εἶναι βέβαια, καθὼς θὰ δοῦμε καὶ τόσο εὔκολο ὅπως στὴν ἀρχὴ τοὐλάχιστον φαίνεται.

Εἴπαμε, ὅτι εἶνε ἡ γλῶσσα τῶν μυστηρίων καὶ πῶς δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ μιὰ μουσική. Ὥστε δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι μιὰ τέχνη καὶ μάλιστα μιὰ ὡραία τέχνη ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἐξετάσωμε καὶ νὰ τὴν ἀναλύσωμε.

Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα θὰ ἐξετάσωμε τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ποὺ χρειάζονται σὲ μιὰ καλὴ ἀπαγγελία.

—=—

Ὅρος πρῶτος καὶ ἀπαράβατος, ἀφοῦ λογαριάζεται μιὰ ὡραία τέχνη καὶ μάλιστα τέχνη τοῦ λόγου, τοῦ λόγου ποὺ στὴ ζέση τῆς ὁρμῆς του γίνεται μουσικὸς, τί εἶναι τὸ πρῶτο καὶ τὸ κύριο ποὺ χρειάζεται ἕνας τέτοιος λόγος;

Τὸ ***Αἴσθημα*** καὶ μόνο τὸ αἴσθημα.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ αἴσθημα δὲν ἀποκτᾶται οὔτε διδάσκεται, θὰ τὸ ζητήσωμε βέβαια σ' ἐκείνους ποὺ τοὺς προίκισε ἡ φύσις μὲ τὸ θεῖο αὐτὸ δῶρο.

Τὸ αἴσθημα εἶνε λογῆς λογῆς. Εἶνε αἴσθημα μουσικό, αἴσθημα ποιητικό, αἴσθημα ζωγραφικό, κλπ. Ἐμεῖς ἐδῶ χρειαζόμαστε τὸ ***ἀπαγγελτικό***. Τὸν ἄνθρωπο δηλ. ποὺ αἰσθάνεται τὸ λόγο καὶ μπορεῖ νὰ τὸν μεταδώσῃ μὲ τὸν ἀνάλογο τόνο καὶ τὴν πρέπουσα συγκίνηση· θὰ ζητήσωμε λοιπὸν, τὴ θέρμη τοῦ λόγου, τὴ ζέση τοῦ λόγου, ποὺ μᾶς εἶπε ὁ Καρλάϊλ, γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς ἀληθινὰ, ὁ λόγος γίνεται ἔτσι μουσικός.

Ὥστε βλέπομε, πῶς στὴν ἀπαγγελία, τὸ πρῶτο καὶ τὸ κύριο εἶνε τὸ αἴσθημα. Δηλ. εἶνε ἐκεῖνο ποὺ μοναχὰ ἡ φύσις ἠμπορεῖ νὰ μᾶς δώσῃ καὶ θὰ τὸ ζητήσωμε μόνο στοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ εὐνοουμένους της.

Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ σπουδαιότερο χάρισμα τῆς ἀπαγγελίας εἶνε δοσμένο ἀπὸ τὴ φύση, σὰν ὅπως καὶ σὲ κάθε ὡραία τέχνη, μποροῦμε κ' ἐδῶ νὰ διακηρύξωμε πῶς ὁ ἀπαγγελεὺς *γεννᾶται*.

Γεννᾶται μὲ τὸ θεῖο αὐτὸ δῶρο. Καὶ καθὼς συνυπάρχει μὲ τὸν ἑαυτό μας κάθε κλίσις καὶ κάθε ἰδιοφυΐα, ὅτι συνήθως ὀνομάζομε ταλέντο, ἔτσι καὶ ὁ ἀπαγγελεὺς πρέπει πρὸ παντὸς νὰ εἶνε γεννημένος γιά τοῦτο, νὰ εἶνε προικισμένος μὲ τὴν σχετικὴν αὐτὴν ἰδιοφυΐα.

Ὕστερα, μιλῶντας πειά, βέβαια, γιὰ τὸν γεννημένο ἀπαγγελέα, θὰ ζητήσωμε ***τὴ φωνή***. Ἔνταση φωνῆς, διαύγεια φωνῆς, μεταλλικότητα φωνῆς καὶ μέλος στὴ φωνή. Ἀπαραίτητα γιὰ μιὰ καλὴ ἀπαγγελία. Τὰ δεύτερα ταῦτα, προσόντα καὶ αὐτὰ, μαζὺ μὲ τὸ πρῶτο, καὶ τὸ σπουδαιότερο, τὸ αἴσθημα, ὅλα μαζῆ καὶ καθ' ἕνα χωριστὰ κανονίζουν τὴ θέση τοῦ ἀπαγγελέως καὶ τοῦ δίνουν τὴν Α ἢ τὴν Β ἀξία.

Γιὰ ν' ἀπαγγείλωμε λοιπὸν, φθάνουν ὅλα ποὺ ἀνέφερα; Εἶνε ἀρκετὰ γιὰ νὰ δώσουν μιὰ καλὴ ἀπαγγελία; Βεβαίως ὄχι. Χρειάζεται ἀκόμα καὶ ἡ σχετικὴ γνῶσις. Ἡ ἀνάλυσις καὶ ἡ ψυχολογία του κειμένου.

Φεύγομε τώρα ἀπὸ τό αἴσθημα, ἀπὸ τὴν καρδιά, καὶ πᾶμε στὸ νοῦ, στὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἀτόμου. Ἀπαραίτητη κι' αὐτή, γιατὶ καθὼς μᾶς λέει καὶ ὁ Σολωμὸς γιὰ τὴ ποίηση, πρέπει πρῶτα νὰ συλλάβῃ ὁ νοῦς καὶ ὕστερα ν' ἀγκαλιάσῃ ἡ καρδιά. Τοῦτο σ' ὅλη του τὴ γραμμὴ μπορεῖ νὰ εἰπωθῇ καὶ γιὰ τὴν ἀπαγγελία. Ὅλα αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀνέφερα εἶνε ἀπαραίτητα στὴν ἀπαγγελία καὶ τὰ βάζω στὴ σειρὰ σύμφωνα μὲ τὴν ἀξία τους.

———

Πρῶτα, βέβαια, εἶνε τὸ αἴσθημα, ὕστερα τὰ χαρίσματα τῆς φωνῆς καὶ τώρα ἐρχόμεθα στὴ πνευματικὴ ἀνάπτυξη. Ἡ μόρφωση τοῦ ἀπαγγελέως εἶνε καὶ αὐτὴ ἀπαραίτητη, γιὰ νὰ ἔχῃ τὴ δύναμη νὰ ξεχωρίζῃ καὶ ψυχολογικὰ ν' ἀναλύῃ ἐκεῖνο ποὺ πρόκειται ν' ἀπαγγείλῃ. Αἴσθημα καὶ ὡραία φωνὴ δὲν ἀρκοῦν. Πρέπει ὁ ἀπαγγελεὺς νὰ βρίσκεται σὲ τέτοιο πνευματικὸ ἐπίπεδο, ὥστε νὰ μὴν παρεξηγῇ τὸν συγγραφέα στὰ διάφορα διανοήματά του. Καὶ πολλὲς φορὲς τυχαίνει ν' ἀκούσωμε ἀπαγγελεῖς, ποὺ τόσο πέφτουν ἔξω στὸν τονισμό.

Καὶ ἀντὶ νὰ ἔχωμε τὴν ἐντύπωση Α ποὺ ζητᾶ καὶ θέλει ὁ ποιητὴς κατορθώνει ὁ ἀπαγγελεὺς νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ἐντύπωση Β. Καὶ φέρνω γιὰ παράδειγμα τὴν τελευταία στροφὴ τοῦ ὕμνου τοῦ Μιστρὰλ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ποῦ σὲ κάθε ἑξάστιχο τὴν ἐπαναλαμβάνει.

«Κι' ἂν εἶνε νὰ πεθάνωμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα θεία εἶν' ἡ δάφνη μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Τὸ ἁμάρτημα γίνεται στὴ τελευταία φράση— Μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει—Καὶ ἀπαγγέλουν: Κι' ἂν εἶνε νὰ πεθάνωμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα θεία εἶν' ἡ δάφνη ***μιὰ*** φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Ἐδῶ ὁ ποιητής, ἀσφαλῶς δὲν ἤθελε νὰ μᾶς τονίσῃ πῶς πεθαίνωμε ***μιὰ*** φορά.

Γιατὶ βέβαια καὶ κανεὶς δὲν πεθαίνει ποτὲ δυὸ φορές. Μιὰ φορὰ θὰ πεθάνωμε καὶ ἀφοῦ ***μιὰ*** φορὰ πεθαίνωμε δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ τονισθῇ ἰδιαίτερα καὶ ν' ἀπαγγείλωμε: «***Μιὰ*** φορὰ κανεὶς πεθαίνει». Ἐδῶ πρόκειται περὶ ἄλλου. Ὁ ποιητὴς θέλει νὰ μᾶς πῇ, πῶς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀθάνατος ἀργὰ ἢ γρήγορα πεθαίνει καὶ ἀφοῦ μιὰ φορὰ θὰ πεθάνῃ γιατὶ νὰ μὴν πεθάνει γιὰ μίαν ὡραία ἰδέα. ὅπως εἶνε ἡ Ἑλλάδα. Ἂν εἶνε νὰ παιθάνωμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἂς πεθάνωμε, σὰ νὰ μᾶς λέει θεία εἶν' ἡ δάφνη μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.—

Λοιπὸν θὰ τονίσωμε:

Κι' ἂν εἶνε νὰ πεθάνωμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα θεία εἶν' ἡ δάφνη, μιὰ φορὰ κανεὶς πεθαίνει.

Στὴν ἔννοια αὐτὴ ὁ ποιητὴς, θέλει νὰ συνταιριάξῃ τὸ θάνανο, ποὺ ἀσφαλῶς μιὰ μέρα θἄρθῃ μὲ τὸν ἀγῶνα τῶν μεγάλων ἰδεῶν, ποῦ συγχρόνως κανεὶς ἔχει νὰ κερδίσῃ καὶ τὴ δάφνη, πού εἶνε θεία, πεθαίνοντας γιὰ μιὰ μεγάλη ἰδέα.

Αὐτὰ λοιπὸν γιὰ νὰ δείξωμε πῶς καὶ ἡ μόρφωσις εἶνε στοιχεῖον ἀπαραίτητο σὲ κάθε ἀπαγγελέα.

Στὸ ἐρχόμενο: ***Εἶνε δυνατὴ ἡ διδασκαλία τῆς ἀπαγγελίας, καὶ κατὰ ποιὸ τρόπο;***

ΓΙΑΓΚΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ γυναῖκα μοιάζει τὴ σκιά. Ἀκολούθει την: φεύγει. Ἀπόφευγέ την: σ' ἀκολουθεῖ.

MARIE CORELLI

ΕΚΛΕΚΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΜΕΝΟΥ!

Κατὰ φιλολογικὴν μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ Κ. Η.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Διὰ τοὺς νέους μας ἀναγνώστας.

«Ἐγὼ ὁ ὁποῖος γράφω τὰς γραμμὰς αὐτὰς...εἶμαι πεθαμμένος! Ναί, νεκρὸς καὶ θαμμένος! Ἐὰν ἐρωτήσετε εἰς τὴν πόλιν ὅπου ἐγεννήθηκα θὰ σᾶς εἰποῦν ὅτι ἤμουν ἓν ἀπὸ τὰ πολλὰ θύματα τῆς τρομερᾶς ἐκείνης χολέρας ἡ ὁποία ἔκαμε τόσην θραῦσιν εἰς τὴν Νεάπολιν τὸ 1884 καὶ ὅτι τὰ κόκκαλά μου ἤρχισαν πλέον νὰ λυώνουν μέσα εἰς τὸ μαυσωλεῖον τῶν προγόνων μου ὅπου μὲ ἔθαψαν. Ναί, εἶμαι πεθαμμένος καὶ ὅμως...ζῶ!»

Οὕτω ἀρχίζει τὴν τραγικήν του διήγησιν ὁ Φάβιος Ρομάνι, ἕνας πλούσιος Ναπολιτᾶνος κόμης ὁ ὁποῖος ἔζουσε εἰς μίαν μεγαλοπρεπῆ βίλλαν ἔξωθεν τῆς Νεαπόλεως μὲ τὴν ὡραιοτάτην σύζυγόν του Νίναν καὶ τὴν μικρὰν του θυγατέρα Στέλλαν. Ὁ Φάβιος εἶχε ἕνα πολὺ στενόν παιδικόν φίλον, τὸν Γκίντο Φερράρι τὸν ὁποῖον οἱ Ρομάνοι ἐφιλοξένησαν εἰς τὴν βίλλαν των διαρκοῦντος τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου θέρους τοῦ 1884 ὅταν κατὰ ἑκατοντάδας ἀπέθνησκον τὰ θύματα τῆς χολέρας. Μίαν πρωΐαν ὁ Φάβιος συναντήσας εἰς τὸν κῆπον του ἕνα μικρὸν πωλητήν φρούτων ἀποθνήσκοντα ἀπὸ τὴν φοβερὰν νόσον, μετέβη εἰς τὴν Νεάπολιν πρός ἀναζήτησιν ἰατροῦ. Ἐνῷ ὅμως ἐπέστρεφε συνοδευόμενος ἀπὸ ἕνα μοναχόν, ἤρχισε καὶ οὗτος νὰ αἰσθάνεται τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς χολέρας.

—Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπα· ἴσως ἡ μεγάλη ζέστη. Ἡ φωνή μου ἦτο τόσον ἀσθενὴς ὥστε μόλις τὴν ἤκουα ἐγὼ ὁ ἴδιος.

—Αἰσθάνομαι ζάλην.. φοβοῦμαι ὅτι θὰ λιποθυμήσω... Ἀφῆστε με ἐδῶ καὶ πηγαίνετε πρὸς τὸν μικρόν...ὢ Θεέ μου...!

Οἱ πόδες μου δὲν μὲ συγκρατοῦσαν πλέον, καὶ ἕνας πόνος δυνατὸς καὶ διαπεραστικός μὲ ἔκαμε νὰ κυλισθῶ ἡμιλιπόθυμος ἐν μέσῃ ὁδῷ. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρόν, ὁ μοναχὸς μὲ ἔσυρε εἰς ἓν μικρὸν πανδοχεῖον τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο ἐκεῖ πλησίον καὶ ἀφοῦ μὲ ἐτοποθέτησε ἐπὶ μιᾶς ξυλίνης τραπέζης, ἐκάλεσε τὸν πανδοχέα. Μολονότι ὑπέφερα τρομερά ἀπὸ τοὺς πόνους, δὲν εἶχα χάσει ἐντελῶς τὰς αἰσθήσεις μου καὶ ἤμουν εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσω τὰ συμβαίνοντα.

— Περιποιήσου τον καλά, Πέτρο, εἶπεν ὁ μοναχός, εἶνε ὁ πλούσιος κόμης Φάβιος Ρομάνι καὶ οἱ κόποι σου θὰ πληρωθοῦν. Ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω μετὰ μίαν ὥραν.

—Ὁ κόμης Ρομάνι! Ὢ Θεέ! Καὶ αὐτός θῦμα τῆς χολέρας;

—Ἀνόητε, ἀνεφώνησε μὲ αὐστηρότητα ὁ μοναχός. Τί σχέσιν ἔχει ἡ ἡλίασις μὲ τὴν χολέραν; ἔλα μὴν εἶσαι δειλός. Μὰ τὸν Ἅγιον Πέτρον, ἂν δὲν τὸν περιποιηθῇς ὅπως πρέπει ποτέ σου δὲν θὰ ἴδῃς τὸν Παράδεισον.

Περίτρομος ὁ πανδοχεὺς ἀπὸ τὴν φοβεράν αὐτὴν ἀπειλήν, μὲ ἐπλησίασε καὶ ἐτοποθέτησε ἕνα μαξιλάρι ὑπὸ τὴν κεφαλήν μου, ἐνῷ ὁ μοναχός μοῦ ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ ἔχυσεν ἐντός ἓν ρευστὸν φάρμακον.

—Ἀναπαύσου ὀλίγον, υἱέ μου, εἶπε. Οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ ἔχουν καλὴν καρδιάν. Ἐγὼ θὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὸν μικρόν καὶ θὰ ἐπιστρέψω πάλιν πλησίον σου εἰς μίαν ὥραν.

—Σταθῆτε μίαν στιγμήν, κατώρθωσα νὰ ψελλίσω. Εἰπῆτε μου ὅλην τὴν ἀλήθειαν, μὲ προσέβαλε ἡ χολέρα;

—Ἐλπίζω ὄχι, ἀπήντησε, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει εἶσαι νέος καὶ δυνατός καὶ ἴσως ἀνθέξῃς· μὴ φοβεῖσαι.

—Δὲν φοβοῦμαι, εἶπα, ἀλλὰ Πάτερ μου, ὑποσχεθῆτε ὅτι δὲν θὰ εἰδοποιήσετε τὴν γυναῖκα μου ὅτι εἶμαι ἀσθενή;—ὁρκισθῆτε το. Καὶ ἂν ἀκόμη χάσω τὰς αἰσθήσεις μου ἢ ἀποθάνω, ὁρκισθῆτε ὅτι δὲν θὰ στείλετε τὸ σῶμα μου εἰς τὴν βίλλαν.

—Ὁρκίζομαι ὅτι θὰ σεβασθῶ τὴν ἐπιθυμίαν σας, ἀπήντησεν ὁ μοναχός.

Τὸν ηὐχαρίστησα μὲ μικρὰν κίνησιν τῆς κεφαλῆς. Ὅταν ἐπέστρεψε ἤμουν σχεδὸν πτῶμα ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν καὶ μὲ φωνήν μόλις ἀκουομένην τὸν ἠρώτησα πῶς ἦτο ὁ μικρός. Ὁ ἅγιος ἄνθρωπος ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ

—Ἂς ἀναπαυθῇ ἐν εἰρήνῃ ἡ ψυχή του, εἶπε. Δὲν τὸν ἐπρόφθασα ζωντανόν.

Ἡ ἀπάντησις αὐτη μὲ ἐξέπληξε. Πῶς, νεκρός! τόσον γρήγορα...; Ἤρχισα νὰ χάνω τὰς αἰσθήσεις. Δὲν ἐνθυμοῦμαι τί ἀκριβῶς ἐπηκολούθησε, γνωρίζω ὅμως ὅτι μὲ κατέλαβον φρικώδεις πόνοι καὶ ὅτι ἤκουσα τὸν ἦχον ἀπομεμακρυσμένης ψαλμωδίας. Ἠσθάνθην στιβαρὰς χεῖρας νὰ ἁρπάζουν τὸ σῶμα μου καὶ αἴφνης μοῦ ἐφάνη ὅτι ἤρχισα νὰ βυθίζομαι κάτω..... κάτω πολύ, χαμηλά εἰς τὸ σκότος τῆς ἀβύσσου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὅταν συνῆλθα εὑρέθην εἰς βαθὺ σκότος. Προσεπάθησα νὰ κινηθῶ, ἀλλ' εἰς μάτην. Ποῦ ἤμουν; Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπανῆλθον εἰς τὴν μνήμην μου τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ποῦ ἦτο ὁ μοναχός καὶ ὁ πανδοχεύς Πέτρος...; τί μοῦ ἔκαμαν; Διατί ἦτο τόσον σκοτεινά καὶ διατί...ἀνέπνεα μὲ τόσην δυσκολίαν; Ἀέρα! Ἀέρα, θέλω ἀέρα. Κατώρθωσα νὰ σηκώσω τὰς χεῖρας μου! Ὢ φρίκη! Ἤγγισα κάτι τι σκληρόν τὸ ὁποῖον δὲν ἀπεῖχε παρὰ ὀλίγα ἑκατοστά τοῦ μέτρου ἀπὸ τὸ πρόσωπόν μου...! Τότε μόνον ἀντελήφθην τὴν φοβερὰν ἀλήθειαν. Ἤμουν θαμμένος ζωντανός—ναί, ΘΑΜΜΕΝΟΣ, καὶ ἡ ξύλινη φυλακή μου ἦτο φέρετρον...! Σχεδόν παράφρων ἀπὸ τὸν τρόμον ἤρχισα ἀπελπιστικόν ἀγῶνα διὰ νὰ ἀπελευθερωθῶ, ὅλαι μου ὅμως αἱ προσπάθειαι κατέληξαν εἰς μηδέν. Ἤρχισα νὰ ἀσφυκτιῶ καὶ τὸ αἷμα ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τὴν μύτην μου.

Μὲ μίαν τελευταίαν ὑπεράνθρωπον προσπάθειαν καὶ μὲ τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν μοῦ ἔδιδε ἡ ἀγωνία καὶ ἡ ἀπελπισία, ἐπίεσα μὲ τὰ γόνατα τὴν μίαν πλευράν τῆς φυλακῆς μου. Ἤκουσα ἕνα ὑπόκωφον τριγμόν καὶ ἤρχισα νὰ ἐλπίζω ὅταν αἴφνης νέος τρομερὸς φόβος μὲ ἐκυρίευσε. Πόσον βαθειὰ ἐντὸς τῆς γῆς ἦτο τὸ φέρετρόν μου; Ἐὰν εὑρίσκετο εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν εἰς τί ὠφέλησαν οἱ κόποι μου; Διατί νὰ ἀνοίξω τὸ φέρετρόν μου; Διὰ νὰ εἰσέλθῃ μέσα τὸ ὑγρόν χῶμα, τὸ πλούσιον ἐκεῖνο ἀπὸ σκώληκας καὶ ἀνθρώπινα ὀστᾶ χῶμα; Ἡ ἰδέα μόνη ὅτι ἠδύνατο νὰ συμβῇ τοιοῦτον τι μὲ ἔκαμε σχεδόν παράφρονα. Καὶ ὅμως, ὢ τοῦ θαύματος! Ἤρχισα νὰ ἀναπνέω μὲ μεγαλειτέραν εὐκολίαν. Τὸ θάρρος μου ἐπανῆλθε καὶ δι' ἑνὸς ὑπερανθρώπου κτυπήματος τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, κατώρθωσα νὰ ἀποσπάσω καθολοκληρίαν τὸ σκέπασμα τοῦ φερέτρου.

Ἀκολουθεῖ

Η «ΕΝΤΑ ΓΚΑΜΠΛΕΡ» ΣΤΗΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Τόσο σπάνια παίζονται στὰς Ἀθήνας ἔργα τοῦ Ἴψεν, ὥστε οὔτε οἱ ἠθοποιοὶ, οὔτε τὸ κοινόν μπορέσανε ἀκόμη νὰ ἐξοικειωθοῦν κἄπως μὲ τὴν ἰδιόρρυθμο τέχνη τοῦ μεγάλου Νορβηγοῦ σὲ τρόπο ποὺ νὰ μποροῦν, οἱ μὲν νὰ τὸν ἀποδώσουν ὅπως πρέπει, οἱ δὲ νὰ τὸν ἐννοήσουν καὶ να τὸν ἀγαπήσουν. Γι' αὐτὸ κάθε φορὰ ποὺ μᾶς παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουμε τὴν παράστασιν ἑνὸς ἔργου τοῦ Ἴψεν, πρέπει νὰ μένουμε εὐχαριστημένοι καὶ νὰ μὴν εἴμεθα καὶ πολὺ αὐστηροὶ στὰς κρίσεις μας. Ὅταν ὅμως πρόκειται νὰ μιλήσῃ κανεὶς γιὰ τὴ Δδα Κοτοπούλη, θὰ ἦτο ἀληθηνὴ προσβολὴ γιὰ τὴν τόσο δυνατὴ τραγωδό μας τὸ νὰ μὴ φανεῖ ὅσο μπορεῖ πλέον ἀπαιτητικός.

Ὁμολογῶ ὅτι πῆγα στὴν παράσταση προκατειλημένος. Εἶχα τὴν ἰδέα ὅτι ἡ Δὶς Κοτοπούλη δὲν μποροῦσε νὰ βρίσκεται στὸ στοιχεῖον της ὡς Χέντα Γκάμπλερ. Γελάστηκα. Ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ Δις Κοτοπούλη ἔφερε μὲ μεγάλη δεξιότητα καὶ τέχνη τὸ βάρος ἑνὸς ρόλου ποὺ (ἐξακολσυθῶ νὰ τὸ νομίζω αὐτὸ) δὲν ἦτο ἐντελῶς κατάλληλος γι' αὐτήν. Ἀλλὰ μήπως σ' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν δοκιμάζεται ἕνας μεγάλος καλλιτέχνης; Βέβαια, δὲν μπορῶ νά πῶ, πῶς ἡ Δὶς Κοτοπούλη ἦτο τέλεια ὡς Χέντα, ὅπως θὰ τὤλεγα χωρὶς δισταγμό γιὰ τόσους ρόλους τοὺς ὁποίους ἔχει δημιουργήσει ἡ ἴδια. Εἶχεν ἐπίσης καὶ μερικὲς ἀδύνατες στιγμές. Ἔξαφνα ἐκεῖ ποῦ καίει τὸ παιδὶ τῆς Τέας καὶ τοῦ Λέβμποργκ ὄχι ἀρκετὰ δυνατή, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἐκεῖ ποῦ φεύγει στὸ τέλος τῆς τετάρτης πράξεως πάρα πολὺ «ἐξωτερική.»

Στὸ σύνολον ὅμως μᾶς παρουσίασε μιὰ καλὴ Χέντα. Δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ πῶ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τἆλλα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα σχεδὸν ὅλα δὲν ἦσαν στοὺς ρόλους των. Ὁ κ. Ροζάν, τόσο καλός σ' ὅλους τούν ἄλλους του ρόλους, ἦταν ἕνας Λέβμποργκ, κακὰ ψυχολογημένος. Ἡ γρηὰ θεῖα Τζούλια, κἄπως πολὺ νέα. Κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ κ. Μυράτ κάπως ὑπερβολικὰ κοινὸς bonhomme ὡς Τέσμαν. Καὶ ὁ Ἴψεν ἔχει τὸ κακὸ νὰ μὴν ἐπιτρέπει καμμία ὑπερβολή.

ΟΙ «ΒΡΥΚΟΛΑΚΕΣ» μὲ τὸν κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τοῦ Ἴψεν, ἔχει μερικὲς ἀπαιτήσεις, τὶς ὁποῖες λίγοι ἐκατάλαβαν καὶ συμμορφώθηκαν μ' αὐτές. Καὶ ὄχι μόνο στόν τόπο μας, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλα ἀκόμη μέρη ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Ἴψεν, εἶναι δύσκολο νὰ δῇ κανεὶς μία πραγματικὰ τέλεια ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων του. Ὁ Ἴψεν δὲν ἐπιδέχεται τίποτε ξένο στὴν ἀπόδοση τῶν ἔργων του. Δὲν ἐπιτρέπει καμμιὰν ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ πνεῦμα του καμμιὰ παρερμηνεία τῶν προθέσεών του. Μοῦ ἔτυχε νὰ ἰδῶ τὴν «Ἀγριόπαπια» μ' ἕναν Γιάλμαρ ποῦ θέλοντας νὰ ἐκμεταλλευθῇ τό κωμικὸ ποὺ κρύβει ὁ ρόλος του καὶ νὰ δημιουργήσει, μετέβαλε τὸ δρᾶμα σὲ κωμωδία! Κι' εἶδα πάλι τὴν ἴδια «Ἀγριόπαππια» μ' ἕνα Γιάλμαρ ὑπερβολικὰ σοβαρὸ καὶ «ἀληθηνὸ ἄνθρωπο» πρᾶγμα ποῦ ἄλλαξε ἐντελῶς αὐτὴ τὴν ἔννοια τοῦ ὅλου ἔργου. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἐκεῖνος ποῦ θέλει νὰ παίζει καλὰ Ἴψεν, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τὸν μελετήσῃ πρῶτα κατὰ βάθος. Αὐτὸ δὲν τὦκαμε στὸν τόπο μας ἄλλος κανεὶς παρὰ μόνον ὁ κ. Θωμᾶς Οἰκονόμου, ποῦ εἴχαμε τὴν εὐτυχία νὰ τὸν ἀπολαύσωμε τελευταίως ὡς Ὄσβαλντ.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς σὲ μερικὰ μέρη (λίγα εὐτυχῶς) ὁ κ. Οἰκονόμου ἔπαυσε νὰ εἶνε Ὄσβαλντ καὶ γενότανε κι' αὐτὸς ἀκόμη ὑπερβολικὸς πρᾶγμα ποῦ μὲ ξαφνίζει ἀπὸ τὸν κ. Οἰκονόμου. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμε ὅτι δὲν τὸν βοηθοῦσαν καὶ τἆλλα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς πάλι δὲν εἶχαν μπεῖ στοὺς ρόλους των. Ἔχετε ὅμως ὅλο τὸ δικαίωμα νὰ μὲ πῆτε πολὺ ἀπαιτητικὸ, γιατὶ, ἀντὶ νὰ βρίσκω ἔστω καὶ ἐλάχιστα ἐλαττώματα, θἄπρεπε νὰ παρακαλέσω τὸν μοναδικόν μας καλλιτέχνη, νά μὴ μᾶς δίδει μὲ τὸ σταγονόμετρο τὶς καλλιτεχνικὲς αὐτὲς ἀπολαύσεις.

Ὁ κ. Κ. Δημητριάδης δέχεται τοὺς φίλους τῶν «Πανελληνίων» εἰς τὸ ἰδιαίτερον γραφεῖον του: ὁδ. Ἀκαδημίας 50α 1 1)2—3 καὶ 7 1)2-9 μ. μ. ἐκτὸς τῆς Κυριακῆς.

Βίος εὐτυχὴς δὲν ὑπάρχει· ὑπάρχουν μόνο εὐτυχεῖς ἡμέραι.

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΝΕΟΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ κ. Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΝΕΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Πολλὰ ποῦ ἀποδίδονται στὸν οὐρανὸν εὑρίσκονται πολὺ χαμηλότερα· ἀπόδειξις, ὅτι μᾶς βρέχουν περισσότερο τὰ κεραμίδια παρὰ τὰ σύννεφα.

Ὅταν ζήσῃ κανεὶς πολὺ δὲν φεύγει αὐτός, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος τῆς διαμονῆς του, παραλλαγμένος ὅλος, μὲ ὁλόκληρον τὴν ἐπ' αὐτοῦ στροβιλιζομένην, ξένην πλέον δι' αὐτὸν, κοινωνίαν.

Ἐξ ἴσου ἐπίφοβος μὲ αὐτὸν ποῦ δὲν κοκκινίζει ποτέ, εἶναι ἐκεῖνος ποῦ εἶναι πάντα κόκκινος.

Ὅταν εἰς τὸν δρόμον ὁμιλῇ κανεὶς δυνατὰ καὶ εἰς ὕφος ῥητορικόν, δίδει τὸ δικαίωμα σὲ κἄθε διαβάτην νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν συζήτησιν, ἢ νὰ δώσῃ ἀπάντησιν.

Ἡ βροχὴ εἶναι εὐεργετικὴ εἰς τοὺς ἀγροὺς, ὀχληρὰ εἰς τοὺς δρόμους καὶ κωμικὴ ὅταν πέφτῃ στὴν θάλασσα.

Μὲ τὸ μυαλὸ συμβαίνει ὅ,τι καὶ μὲ τὸ νερὸ τῆς βρύσης: ὅσο λιγώτερον εἶναι τόσο περισσότερον θόρυβον κάμνει.

Ἡ τερατωδεστέρα παραμόρφωσις τῆς φύσεως εἶναι τὸ νὰ κατοικῇ σὲ νέον σῶμα γραία ψυχή.

Δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ ἐδιάβασα, ὅτι ὁ Ἕλλην ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ συχαίνεται τὸν παπᾶ, ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα καὶ συχαίνεται τὸν πατριώτην, ἀγαπᾷ τὴν τάξιν καὶ συχαίνεται τὸν χωροφύλακα.

Ὁ παρατηρῶν χαμηλὰ κἄτι ἐπὶ τίλους ἠμπορεῖ νὰ εὕρῃ ἢ ἀπὸ κάτι νὰ παραμερίσῃ, τὸ ὁποῖον δὲν κατορθώνει ὅποιος κυττάζει πάντα ψηλά.

Ὅπως τὰ νέα κτίρια, ἔτσι καὶ τὰ νέα κατορθώματα δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐμπνεύσουν ἕνα ποιητήν.

Ἡ ὑπερηφάνεια διαφέρει ἀπὸ τὴν ξιππασιὰ ὅσον ἡ συστολὴ ἀπὸ τα καμώματα.

Τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς μερικῶν ἀνθρώπων ἔχει περισσοτέρας παρενθέσεις παρὰ ἐλεύθερον κείμενον.

Ὅλοι τρέχουν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον· οἱ νέοι διὰ νὰ φθάσουν, οἱ γέροι διὰ νὰ προφθάσουν καὶ τὰ παιδιὰ διὰ νὰ πέσουν.

Ὅποιος διαβάζει ὅ τι τοῦτύχῃ, χωρὶς σύστημα καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν χρησιμότητά των, μοιάζει μὲ τὴν ὑπηρέτριαν ἑνὸς φίλου μου, ποῦ ἔπιν' ὅλα τὰ γιατρικὰ τοῦ σπιτιοῦ, ἀδιαφοροῦσα διὰ τὸ θεραπευτικόν των προορισμόν.

Ἡ τύχη παρακολουθεῖ τὸν ἄνθρωπον, δὲν προηγεῖται αὐτοῦ. Ὥστε ἄδικος εἶναι ὁ κόπος ἐκείνων ποῦ νομίζουν πῶς τὴν κυνηγοῦν.

Δ. Γρ. Κ.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΑΣ ΜΕ ΤΟΝ κ. Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

ΠΟΥ ΕΙΝΕ Ο ΑΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ; Θὰ μᾶς πῆτε τίποτε διὰ τὰς διαφόρους ἱστοριοδιφικὰς ἐργασίας σας;

—Θὰ ἦτο μακρὰ καὶ ἡ συντομωτέρα ἀνάπτυξις τοῦ ζητήματος αὐτοῦ· προτιμῶ νὰ σᾶς διηγηθῶ ἓν μικρὸν ἐπεισόδιον τῆς πρώτης ἡμέρας τῶν μνημειακῶν μου ἐρευνῶν. Κρατῶντας τὰς Χριστιανικὰς Ἀθήνας τοῦ Μόμσεν στὸ χέρι μου ἐτριγύριζα νὰ εὕρω τὰ διάφορα σημειούμενα ἐρείπια ἐκκλησιῶν. Ἕνιν Ἅγιον Ἰωάννην ὅμως δὲν ἠμποροῦσα νὰ τὸν εὕρω. Γύριζα τὰ στενά, κύτταζα στὶς μάντρες ...ἀδύνατον! Τότε ἀπὸ ἕνα μπαλκονάκι ἀκούω μιὰ γλυκύτατη φωνίτσα:

—Τί ζητεῖτε Κύριε;

Ἐκύτταξα ψηλὰ—μόνον ψηλὰ δὲν εἶχα ἕως τότε κυττάξῃ—καὶ εἶδα μιὰ ὡραιοτάτη κόρη τριγυρισμένη ἀπὸ γλάστρες βασιλικῶν—ἦτο καὶ μιὰ κόκκινη γαρυφαλιά.—Εἶχε τὴν περιέργεια στὰ μάτια της καὶ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη.

—Ὅ,τι ζητῶ εἶναι ἀδύνατον νὰ μοῦ τὸ εὕρετε δεσποινίς.

—Ποῦ τὸ ξεύρετε;

—Νά! ζητῶ κἄποιον Ἄϊ—Γιάννη ἐδῶ κοντά σας.

—Νὰ σᾶς τὸν δείξω ἐγώ. Μὲ συγχωρεῖτε μιὰ στιγμοῦλα νὰ 'πῶ τῆς μαμᾶς.

Ἡ στιγμοῦλα αὐτὴ ἂν καὶ ἄργησε ἐπέρασεν ἐπὶ τέλους.

—Εἴσθε ξένος;

—Ἀφοῦ εἶμαι ξένος γιὰ σᾶς;

—Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πρὶν γνωρισθοῦν ξένοι εἶναι.

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ —Τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι συνήθως μένουν ξένοι καὶ ἀφοῦ γνωρισθοῦν.

—Αὐτὸ ἐξαρτᾶται. Εἴσθε φοιτητής;

—Τελειόφοιτος. Καὶ σεῖς μαθήτρια;

—Φέτος παίρνω τὸ δίπλωμά μου.

«Καίτη!...»

Ἀκούσθηκε μία φωνὴ ἀπὸ τὰ περασκήνια.

—Μὲ φωνάζει ἡ μαμά!

Ἑτοιμάζεται νὰ φύγῃ.

—Θὰ εἶναι ἡ τελευταία φορὰ ποῦ σᾶς βλέπω;

—Γιατί νὰ εἶναι;

—Αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρα...

«Καίτη!!..»

Φεύγει.

—Μιὰ στιγμὴ παρακαλῶ δεσποινίς! Κἄτι ἐξεχάσαμε...

—Ποῦ εἶναι ὁ Ἅγιος Ἰωάννης;!

Εἰς τὰς σημειώσεις μου διαβάζω ὅτι δὲν κατώρθωσα νὰ τὸν εὕρω...

—Ἀπὸ τὰ πολλὰ ἔργα σας ποὺ γίνονται ἀνάρπαστα καὶ ἐπανεκδίδονται, θὰ ἤθελα νὰ εἶχα τοὺς τίτλους τῶν κυριωτέρων.

—Εὐχαρίστως ἀγαπητέ μου. Ἀπὸ τὰ παλαιά μου ἔργα ἀναφέρω: «Τὴν ἱστορίαν Ἀθηνῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας» 3)τομον τὸ 1889. «Τὴν Σύγχρονον Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν» τὸ 1905. «Τὸ παιδομάζωμα» δρᾶμα ἱστορικόν. «Τον Ἀναδρομάρην» τὸ 1914, «Στίχους καὶ μύθους» «Διηγήματα» τὸ 1915, «Θρύψαλα»—γνῶμας καὶ σκέψεις, «Στὴν Ἰτιά ἀπὸ κάτω» εἰδυλιακὸ δρᾶμα. «Τὸ Λίτυλον»—περιοδικόν μου ἱστοριοδιφικὸν 1910—1912. «Ἀθηναϊκὰ Παραμύθια», «Τοπωνυμικὰ παράδοξα» «Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικῆς» τὸ 1920. «Τὸ Δαφνί», «Αἱ Παλαιαὶ Ἀθῆναι», «Ἀπομεινάρια» καὶ πολλὰ ἀκόμη ἄλλα μικρὰ λαογραφικὰ βιβλία.

Ἐφέτος ἐξέδωσα τὰ «Νεαδιηγήματα» εἰς μικρὸν τόμον τοῦ Οἴκου «Ἀγκύρας» «Τὸ Ἀθηναϊκὸν Ἀρχοντολόγιον» καὶ τὰ «Νέα Θρύψαλα». Ἑτοιμάζω δὲ πολλὰ ἄλλα ἔργα.

—Θαυμάζω τὴν παραγωγήν σας καὶ σᾶς εὔχομαι νὰ γράψετε τόσους πολυτίμους τόμους ἀκόμη ὅσοι καὶ οἱ μῆνες τῆς ζωῆς σας..

—Καὶ ἡ μισὴ εὐχή σας νὰ πραγματοποιηθῇ θὰ σᾶς ἦμαι ὑποχρεωμένος. Τώρα εἰς ἐπίλογον τῆς εὐχαρίστου ἐπισκέψεώς μου εἰς τὸ γραφεῖο σας, τὸ γεμάτο μὲ ἐλπίδες ἐπιτυχίας θὰ σᾶς εἰπῶ τὸ τετράστιχόν μου ποῦ εἶπα κατὰ τὸ ἐεῦμα τοῦ φιλικοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πεντηκονταετηρίδος μου:

«Πενῆντα χρόνια δούλεψα καὶ ἔγραψα καὶ γράφω,
χωρὶς ποτὲ νὰ φοβηθῶ γεράματα καὶ τάφο,
ἀκολουθῶντας, φαίνεται, τῆς ράτσας μου τὴ λόξα.
Δῶστε μου τὰ πενῆντα μου, καὶ πάρτε μου τὴ δόξα!»

Ὁ κ. Καμπούρογλους τὸν τελευταῖον στίχον ἀπήγγειλεν ἐνῷ ἔφευγε.

Κ.Δ.

Η ΓΙΑΤΡΕΙΑ

—Στὸ πόνο τὸν ἀγιάτρευτο, μάγισσα, τί νὰ κάνω; ...
ποῦ θὰ τὴ βρῶ τὴ γιατρειά, ποιὸ βότανο νὰ βάνω;..

—Σῦρε στὸ μαῦρο τὸ γκρεμό, κατέβα, μὴ γλυστρίσεις
πρόσεξε ὅμως, τ' ὄμμορφο κορμί σου ἐκεῖ θ' ἀφίσῃς...
Πᾶρε τ' ἀθάνατο νερὸ καὶ πιὲ ἀπ' αὐτὸ καὶ πλύσου
κι' ὁ πόνος σου θὰ γιατρευτῇ, θὰ γιάνῃ ἡ ψυχή σου.

—Μάγισσα, τὸ δοκίμασο, καὶ πλύθηκα καὶ ἤπια,
μὰ ὅμως τῆς ἀγάπης μου δὲν σβυοῦν τὰ καρδιοχτύπια.

—Σῦρε στ' ἀπέραντο βουνό, τὸ νοῦ σου μὴ σὲ φᾶνε
τ' ἀνήμερα καὶ τ' ἄγρια θερμὰ ποῦ τριγυρνᾶνε....
Πᾶρε τ' ἀγκαθοβότανο καὶ τρίψε τὸ κορμί σου
κι' ὁ πόνος σου θὰ γιατρευτῇ, θὰ γιάνῃ ἡ ψυχή σου.

—Μάγισσα τὸ δοκίμασα, κι' ἂν τὸ κορμὶ ματώνει,
ἀπ' τὸ φαρμάκι τοῦ χαμοῦ δὲν λάφρωσαν οἱ πόνοι.

—Σῦρε μακρυὰ στὴ ξενητειὰ, στὴ Δησμονιᾶς τὴ βρύση
καὶ πιὲς· ποτὲ ὁ πόνος σου δὲν θὰ ξαναξυπνίσῃ...

Τῇ νηᾶ ποῦ σὲ λησμόνησε, θὰ τὴν ἀλησμονήσῃς
μ' ἄλλες κοπέλλες θὰ μπλεχτῇς, κι' ἄλλην θὲ ν' ἀγαπήσῃς.

—Μάγισσα τῶκανα κι' αὐτό, μᾶν στῆς καρδιᾶς τὰ βάθη
ὅλα τὰ ἄλλα χάθηκαν, ὁ πόνος δὲν ἐχάθη...
Στὸ πόνο τὸν ἀγιάτρευτο, Μάγισσα, τί νὰ κάνω;..
Ποῦ θὰ τὴ βρῶ τὴ γιατρειά, ποιὸ βότανο νὰ βάνω;...

—Σῦρε στὴ Μοῖρα, ὀμμορφονηέ, καὶ πές της, κι' ἂν θελήσῃ
τὸν πόνο τῆς ἀγάπης σου μπορεῖ νὰ σοῦ τον σβύσῃ...

—Μοῖρα μου, καλομοῖρα μου καὶ χαμηλοβλεποῦσα
κάνε τὴ νηᾶ νὰ ξεχαστῇ, τὴ νηᾶ ποῦ ἀγαποῦσα.
Κ' ἡ Μοῖρα, ποῦ δὲν πόνεσε καὶ ποῦ ποτὲ δὲν κλαίει,
γυρνῶντας τὴν ἀνέμη της, τοῦ ἀπαντάει καὶ λέει:

—Θἄχῃς τὸν πόνο σύντροφο, τὴ λύπη γι' ἀδερφή σου,
θἄχῃς πικράδα στὴ ψυχή, γιὰ ὅλη τὴ ζωή σου.
Τότε ἡ νηᾶ θὰ ξεχαστῇ, κι' ἀπ' τὴ καρδιὰ θὰ σβύσῃ
ὅταν θαρθῇ τὸ χέρι μου τὰ μάτια σου νὰ κλείσῃ!..

Αὔγουστος 1921 ΒΔ. Γ. ΒΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ὅλα τὰ μαρτύρια τοῦ ἀνθρώπου τὰ ἔχει τὸ ζῶον, πλὴν τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος Δ.Γρ.Κ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑ — ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΠΟΥ ΕΚΛΑΙΕ ΚΑΙ ΓΕΛΟΥΣΕ...

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ὅταν ὁ ἥλιος εἶχε χαθῇ πιά, καὶ ἡ κόρη εἶχε κρυφτεῖ, βγῆκα ἔξω, στὸ δρόμο. Εἴμουν εὐτυχισμένος, ἀλλὰ καὶ ἀνήσυχος. Ἀνήσυχος γιὰ τὴν τόλμην τῆς κόρης, ποῦ γρήγορα γρήγορα ζητοῦσε τὴ σχέση μου. Καὶ κοίταξα τότε, τὴ δύση.

Ἡ δύση εἶτανε ρόδινη..

—

Ἔπεσα νωρὶς νὰ κοιμηθῶ. Ὥρες ὅμως ἔμεινα ἄγρυπνος βυθισμένος σὲ κείνη τὴν εὐτυχία καὶ τὴν ἀνησυχία...

Ἐπὶ τέλους ὁ ὕπνος μὲ πῆρε. Καὶ κοιμώμουνα βαθυά, ὅταν ξύπνησα ἀπὸ χτύπημα καμπάνας μικρῆς, ποὺ σήμσινε ἐκεῖ κοντά!

—Μπά! εἶπα, τεῖνε αὐτό!

Ἡ καμπάνα χτύπησε λίγο ἀκόμα, κι' ἔπαψε. Σηκώθηκα καὶ ἀνάβοντας φῶς, εἶδα τὴν ὥρα. Εἶτανε δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Ἄκουσα βήματα στὸ δρόμο καὶ ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Ἡ νύχτα εἶταν κατασκότεινη. Τὰ βήματα σιγά, σιγά ἐχάνονταν πρὸς τοὺς κήπους.

Ἔκλεισα τὸ παράθυρο καὶ πλάγιασα σβύνοντας τὸ φῶς.

Ξύπνησα πρωΐ, πολὺ πρωΐ. Καὶ ξύπνησα μόνος μου, χωρὶς νὰ πεταχτῶ ἀπ' τὸ ξυπνητῆρι τῶν ντενεκέδων.

—Ἴσως, σκέφηκα δὲ θἄρθε τὸ νερό...

Ἄκουσα ἡσυχία μεγάλη στὸ δρόμο, παντοῦ. Κοίταξα ἀπ' τὸ παράθυρο τῆς αὐλῆς, τὸ παράθυρο τῆς κόρης. Κλειστό. Μὰ εἶταν καὶ πολὺ πρωΐ. Θὰ κοιμώταν..

Πῆγα τότε στὸ ἄλλο καὶ τἄνοιξα. Μιὰ γυναίκα ἔπιπρνε νερὸ ἀπ' τὴ βρύση! Ἄλλη καμμιά, κ' ἐρημιὰ στὸ δρόμο. Μὰ τί συνέβαινε;

Πέρασε ὥρα. Ὁ ἥλιος βγῆκε, φώτισε. Ὁ δρόμος ἔρημος σχεδόν. Ἕνα παιδάκι, ἀπ' τὰ γυμνά, βγῆκε γιὰ μιὰ στιγμή, ἔκανε μιὰ βόλτα τρέχοντας σὰ νεαρὸ ἄλογο, καὶ πάλι χώθηκε στὸ σπίτι του. Καὶ τὸ παράθυρο τῆς κόρης κι' αὐτό, ξακολουθοῦσε νἄνε κλειστό...

Ἤθελα νὰ ρωτήσω τί συμβαίνει, ἀλλὰ πού; Καὶ μόλις εἶδα στὴν αὐλὴ τὴν κυρὰ Πανώρια, βγῆκα γιὰ νὰ μάθω.

Ἔρριχνε κριθάρι στὴς ὄρνιθές της. Μέσα ὅμως, σ' ἕνα δωμάτιο, εἶδα τὸν ἄντρα της καὶ ἀπόρησα. Αὐτὸς ἔφευγε πολὺ πρωΐ.

— Μήπως εἶνε καμμιὰ ἑορτή, κυρὰ Πανώρια; τὴ ρώτησα.

—Ἑορτή; Ὄχι, ὄχι!

— Τότε γιατὶ εἶνε ἔτσι...

Αὐτὴ κούνησε τὸ κεφάλι της.

—Γιατὶ ἕνα παιδὶ τῆς γειτονιᾶς μας πέθανε!

Θυμήθηκα τότε καὶ τὸ χτύπημα τῆς καμπάνας, καὶ νόμισα πὼς εἴτανε, γιατὶ εἶχε πεθάνει αὐτὸ τὸ παιδί. Καὶ τὴ ρώτησα:

— Χτύπησαν στὸ νεκροταφεῖο, γιατὶ εἴχανε φέρει κάποιον ποὺ βρήκανε νεκρὸ, σ' ἕνα δρόμο κοντὰ στὰ περιβόλια.

— Καὶ τὸ νεκροταφεῖο ποὺ εἶνε;

— Δὲν τὸ ξέρεις! Νὰ ἐδῶ κοντὰ στὰ κυπαρίσσια!.

—

Ἡ ἡμέρα προχωροῦσε. Τὸ παράθυρο ἔμενε κλειστό! Ἀλλ' ὁ δρόμος ἄρχισε νὰ γεμίζει θόρυβο καὶ βγῆκα κἐγὼ νὰ δῶ.

Μὰ τί ὅμως εἴταν ἐκεῖνα τὰ μαῦρα ροῦχα; Ἂν μὴ ὅλες, οἱ περισσότερες γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια φοροῦσαν μαύρα!

— Μὰ τἄβαλαν γιὰ τὴν κηδεία, σκεπτόμουνα, ἢ ὁ θάνατος εἶχε χτυπήσει ὅλων αὐτῶν τὸ σπίτι;

Καὶ ὅλοι καὶ ὅλες ἔκλαιγαν, ὅταν πήγαιναν τὸ νεκρὸ νέο. Εἶδα καὶ κείνη. Καὶ αὐτὴ μαυροντυμένη κ' ἔκλαιε.. Μὲ εἶδε κι' αὐτὴ κ' ἕνα μικρὸ χαμόγελο ἐχάραξε τὴ δακρυσμένη της μορφή.

—

Τὸ μεσημέρι πῆγα σ' ἄλλο μπακάλικο τῆς γειτονιᾶς, κἔφαγα.

Ὅταν ἐπέστρεψα εἶδα τὴν κόρη στὸ παράθυρο νὰ κάθεται καὶ νὰ φαίνεται ὅτι μὲ περιμένει...

Πλημμυρισμένος ἀπὸ χαρά, ἐτόλμησα νὰ τὴν χαιρετήσω. Κι' αὐτὴ μ' ἐχαιρέτησε μὲ χαμόγελο.

Ἡ γειτονιὰ αὐτὸ τὸ ἀπόγευμα δὲν τραγούδησε, μὲ σιωπὴ τὸ πέρασε.

Ἐγὼ ἔμεινα ὥρες ἐκεῖ, στὸ παράθυρο

Ἡ Δύση ἤτανε μαυρισμένη...

κολυμπῶντας στὴν εὐτυχία. Καὶ ἡ κἄθε στιγμὴ, ποὺ ἐρχότανε, μοῦ ἔδινε ἀπὸ ἕνα κύμα εὐτυχίας ποὺ μ' ἐζάλιζε.

Καὶ ὅταν ὁ ἥλιος ἔφυγε καὶ ἡ κόρη κρύφτηκε, βγήκα πάλι στὴν πόρτα. Ἡ ματιά μου ζήτησε τὴ δύση.

Ἡ δύση εἴτανε μαυρισμένη..

—

Πρωΐ, πολὺ πρωΐ κρότοι δαιμονισμένοι ντενεκέδων, φωνὲς οὐρλιάσματα μὲ ξύπνισαν. Πάλι εἴχαμε τὸ ἴδιο πανηγύρι καὶ χειρότερο. Κι' εἶταν Κυριακή.

Ὁ θόρυβος δυνάμωσε τόσο, ποὺ μὲ ἀνάγκασε νὰ βγῶ στὸ παράθυρο. Καὶ κείνη τὴ στιγμὴ εἴχαν ἁρπαχτεῖ μαλλιὰ μὲ μαλλιά, γυναῖκες, οἱ ντενεκέδες κατέβαιναν στὰ κεφάλια.

Ἄντρες μισόγυμνοι, ἄλλοι χωρὶς καπέλο τρέχανε νὰ τὶς χωρίσουν.

Εἶδα καὶ τὴν κυρὰ Πανώρια νἄρχεται μὲ τὴ στάμνα της τραυματισμένη. Γῆς εἶχαν ἀνοίξει ἄλλο ἕνα στόμα στὴν κοιλιά.

Ὅταν ἡ μάχη ἔπαψε, βγῆκα στὴν πόρτα. Στάμνες, κανάτια σπασμένα, εἶταν γύρω ἀπ' τὴ βρύση, ντενεκέδες πατημένοι. Εἶδα καὶ νὰ κουβαλοῦν ἀπ' τὸσπίτι ποῦχε πεθάνει κεῖνος ὁ νέος...

Ἑτοιμαζόμουνα νὰ μπῶ γιὰ νὰ δῶμὴν εἶχε ἀνοίξει ἡ κόρη τὸ παράθυρο, ὅταν εἶδα κάτι καὶ μὲ σταμάτησε.

Ὁ Μπλεμαρὲς κρατῶντας, δύο παλιοκαρέκλες εἶχε φανεῖ στὸ δρόμο, καὶ πίσω του μὲ παλιοπράγματα πέντε, ἕξη παιδιά. Καὶ πιὸ πίσω, μιὰ γυναίκα ξερκιανή, μ' ἕνα τραπεζάκι.

Πέρασαν στὴ γραμμὴ ἀπὸ μπροστά μου χωρὶς νὰ μὲ κοιτάξουν, καὶ μιὰ καὶ δυό, διευθυνθήκανε καὶ μπήκανε στὸσπίτι ποὺ κουβαλοῦσε.

Μέσα ποὺ πῆγα, τόπα στὴν κυρὰΠανώρια.

—Μὰ αὐτὸ τόξερα ὅτι θὰ γίνει, μοῦ ἀπάντησε. Ὁ Μπλεμαρὲς ἔτσι κάνει! Ἅμα πεθάνει κανεὶς ἀπὸ φτύση, καὶ φύγουν οἱ δικοί του, πάει αὐτὸς καὶ κάθεται κάμποσο καιρὸ γιὰ νὰ λησμονηθεῖ. Δὲν πληρώνει νοῖκι.

—

Τὸ βράδι ἔμαθα καὶ ἄλλα ἀπ' τὴν κυρὰ Πανώρια. Τὴ γειτονιὰ τὴν ἔδερνε ἡ φθύση. Τὰ ροῦχα τὰ μαύρα οἱ πιὸ πολλὲς τὰ φοροῦσαν γιατὶ ἡ φθύση τοὺς εἶχε ἀφανίσει.

Τρόμαξα. Ἀλλὰ μποροῦσα νὰ φύγω ἀπ' ἐκεῖ; Μέσα σὲ κείνη τὴν κόλαση, καθὼς μοῦ φάνηκε ὅταν ἄκουσα γιὰ τὴν ἀσθένεια, ἐγὼ εἶχα βρεῖ ἕναν παράδεισο...

—

Ἡ σχέση μου μὲ τὴν κόρη πήγαινε καλὰ καὶ καλά. Ἡ τόλμη της κείνη, ποὺ ἀκόμα μὲ κρατοῦσε σὲ ἀνησυχία, τὴν ἔκανε νὰ κατεβεῖ ἕνα ἀπόγευμα στὸ μισογκρεμισμένο τοῖχο τῆς μάντρας, ποὺ μᾶς χώριζε καὶ νὰ μιλήσουμε. Καὶ μετὰ δυὸ μέρες πέρασα τὴ μάντρα καὶ ὧρες μείναμε σ' ἕνα μικρὸ δωμάτιο. Σχεδὸν πρωΐ ἔφυγα. Ἀπὸ τότε δὲν ἐπέτρεψα πιὰ στὸν ἑαυτόν μου νὰ ἔχει κείνη τὴν ἀνησυχία.

Εἶχε μόνο μιὰ μάννα. Ἡ μάννα της κοιμῶταν.

Κάθε βράδυ μαζί της εἴμουνα. Καὶ ὅταν πλησίαζε τὸ ξημέρωμα ἔφευγα γιὰ νὰ πάω στὸ δωμάτιό μου. Τὸ κρεββάτι μου ἔμενε πάντα στρωμμένο.

Σκεπτόμουνα νὰ τὴ ζητήσω γιὰ νὰ μὴν πηγαίνω ἔτσι σὰν κλέφτης. Κ' εἶχα βρεῖ καὶ κάποια ἐργασία.

Ἕνα βράδι ὅμως, μάταια τὴν περίμενα νὰ φανεῖ, γιὰ νὰ πηδήσω τὴ μάντρα, μάταια.

Τὸ ἄλλο βράδι ἐπίσης. Ἀνησυχία τρομερὴ ἄρχισε νὰ μὲ δέρνει. Σκέφτηκα νὰ ρωτήσω τὴν κυρὰ Πανώρια καὶ τὴ ρώτησα. Εἴταν Κυριακὴ μάλιστα ἀπόγευμα, καὶ δὲν εἶχε φύγει γιὰ τὴν κόρη της.

— Τόχα μυριστεῖ, παιδί μου, πὼς τἄχατε καλά, τόχα μυριστεῖ! μοῦ εἶπε. Παιδάκι μου, κι' αὐτὴ θὰ πάει νὰ βρεῖ τὶς ἀδελφές της καθὼς φαίνεται!. Αὐτὴ παιδί μου,, ἔπεσε ξαφνικὰ βαριὰ ἀπ' τὴν καταραμένη ἀρρώστια, ποὺ δέρνει τὴ γειτονιά μας! Εἴτανε κι' αὐτὴ χτυπημένη καὶ γρήγορα, ἀργὰ θὰ πήγαινε. Μὰ καὶ γι' αὐτὸ ἡ μάνα της τῆς εἶπε, ν' ἀπολάψει τὸν κόσμο, νὰ κάνει ὅτι ἐπιθυμεῖ...

Ὅταν βγήκα συντριμμένος ἔξω στὴν πόρτα, στὸ δρόμο γιὰ νὰ πάρω ἀέρα, ἡ ματιά μου πῆγε στὴ δύση.

Ἡ δύση εἴταν κόκκινη σὰν αἱματωμένη ὅπως τὴν πρώτη φορὰ ποὺ πῆγα κεῖ.. Καὶ τὰ κυπαρίσσια κουνιόντανε οιγά..

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

ΞΕΧΩΡΟΙ ΡΥΘΜΟΙ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Νύχτα ξεπρόβαλες, ὦ φάντασμα
Μέσ' στὸ στενὸ κελλὶ
Καὶ στάθηκες ἐμπρός μου
Καὶ σὰν κορυδαλὸς σὲ λαγκαδιὰ
Καὶ σὰν ἀηδόνι σ' Ἀνοιξης βραδυὰ
Τραγούδησες ἐντός μου.

Νύχτα ξεπρόβαλες.
Καὶ στήλωσες τὰ μάτια κατ'ἀπάνω μου
—Ἰδέα, γιὰ σάρκα εἴσουνα—
—Δὲν ξέρω...
Ἀγάπη, μοῦ ψιθύρισες,
Καὶ χάθηκες, ὦ φάντασμα,
Ἀπάνω ποῦ τὰ χέρια μου,
Σὲ σένα, πάσχιζα νὰ φέρω...

ΓΙΑΓΚΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ἰσχυροτέρα ἀσπὶς κατὰ τῆς κακολογίας εἶναι ἡ καθαρὰ συνείδησις.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Σοφία ἀπηύθυνε χθὲς πρὸς τὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ Ἑλληνίδας τὴν ἑξῆς ἔκκλησιν:

«Τὰ γενναῖα παιδιά μας ἐκεῖ κάτω στὰ χιονισμένα βουνά, ἀκοίμητοι φρουροὶ τῆς πατρίδος, ὑποφέρουν ἀπὸ τὸ κρύο.

Παρακαλῶ ὅλας τὰς Ἑλληνίδας νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὸ πλέξιμον μαλλίνων εἰδῶν διὰ τὰ παλληκάρια μας.

Αὐτὰ ἐτίμησαν τὴν πατρίδα μὲ τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ἀντοχήν των, ἡμεῖς ἂς τὰ θερμάνωμεν ἐργαζόμεναι ἀκούραστα δι' αὐτά. Εἶναι τὸ πλέον ἐπεῖγον καὶ τὸ καλλίτερον ἔργον μας».

ΣΟΦΙΑ

Ὁ Στρατὸς ἔχει ἀνάγκην κασκὸλ καὶ χειροκτίων μαλλίνων. Τὰ εἴδη ταῦτα ἀποστέλλονται εἰς τὸ τμῆμα Ἱματιοθήκης τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων, ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 29.

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

Πρὸ συρροῆς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ, ὁ κ. Δ. Γληνὸς ὡμίλησε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» μὲ πολλὴν εὐγλωττίαν καὶ σαφήνειαν περὶ τῆς ἱστορίας τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως.

«Ὁ σκοπὸς τῆς παιδαγωγικῆς—εἶπε ὁ κ. Γληνὸς ὁ ὁποῖος τυγχάνει φανατικὸς φεμινιστής—σήμερον εἶνε ἀκριβῶς νὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχικότητα. Νὰ ὁπλισθῇ **ὁ νοῦς**, νὰ καλλιεργηθῇ τὸ **συναίσθημα**, νὰ χαλυβδωθῇ **ἡ βούλησις**.

Ὁ κ. Γληνὸς εἰς τὸν ἀνυψωτικὸν ἀγῶνα τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἐξεχώρησε δύο τύπους γυναικῶν: τὴν Πηνελόπην καὶ τὴν Ναυσικᾶ, τῆς γυναικὸς δηλαδὴ τοῦ πατριαρχικοῦ σπιτιοῦ, τῆς νοικοκυρᾶς καὶ μητέρας, καὶ τῆς ἑταίρας ποῦ ζῇ διὰ νὰ ἀρέσῃ στὸν ἄνδρα. Καὶ ἡ μόρφωσις παρακολουθεῖ τὰ ἰδανικὰ αὐτά.

«Ὁ καπιταλισμὸς καὶ ἡ βιομηχανία ἐκλόνισαν τὴν ἀξίαν τῆς οἰκοτεχνίας καὶ ἠνάγκασαν τὴν γυναῖκα νὰ ζητήσῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της ἐργασίαν μισθωτήν.

Ἀποκτήσασα δὲ οὕτω οἰκονομικήν τινα αὐτοτέλειαν, ἦτο φυσικὸν νὰ ζητήσῃ καὶ ἠθικὴν τοιαύτην. Καὶ ἰδοὺ ἡ πηγὴ τοῦ μεγάλου γυναικείου ζητήματος. Ἡ γυναίκα ἔχει δικαιώματα πλέον νὰ ζήσῃ ὡς ἄνθρωπος αὐτοτελὴς ἀναζητοῦσα τὸν ἐξανθρωπισμόν της, χωρὶς νὰ καταργήσῃ τὸν προορισμόν της.

Ὁ κ. Γληνὸς παρουσίασεν μὲ θλιβερὰ χρώματα τὴν εἰκόνα τοῦ σημερινοῦ Πατριαρχικοῦ σπιτιοῦ στὸν τόπο μας. Ἀπὸ τὸν Μεσαίωνα καὶ ὑπὸ τὴν δουλείαν τὴν τουρκικήν, τὸ σπίτι αὐτὸ διετηρεῖτο ἀκλόνητον ἀλλὰ ὁ ἀστικὸς πολιτισμός, ἡ μίμησις εὐρωπαϊκῶν ἐθίμων μετέβαλε τὴν νοικοκυρὰν εἰς μοντὲν καὶ εἰς Φρύνην.

Ἡ Πηνελόπη δὲν τολμᾷ πλέον νὰ ἐμφανισθῇ. Ἐπέρασε ἡ μόδα της. «Ἐν τούτοις ὑπάρχει καὶ μία μερὶς γυναικῶν—καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη ἐλπίς—ὅτι θὰ θεραπευθοῦν αἱ γάγγραιναι ποῦ λυμαίνονται τὴν κοινωνίαν μας. Εἶναι ἡ ἐργαζομένη γυναίκα, ἡ ὁποία καὶ θὰ δώσῃ εἰς τὸ γυναικεῖον ζήτημα τὴν σοβαρότητα καὶ σημασίαν ποῦ τοῦ ἀξίζει, θὰ γίνῃ δὲ ἡ βάσις ἐφ' ἧς θὰ στηριχθῇ τὸ ἰδανικὸν τοῦ γυναικείου ἐξανθρωπισμοῦ εἰς τὸν τόπον μας

Καταλήγων ὁ κ. Γληνός, εἶπεν ὅτι ἡ «Ἀνωτέρα Γυναικεία Σχολή» ἔχουσα πλήρη συνείδησιν τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ θὰ μορφώσῃ τὸν πρῶτον πυρῆνα τῶν ἐκλεκτῶν γυναικῶν, ποῦ θὰ ἐξυγιάνουν καὶ θὰ ἀναμορφώσουν τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

Η ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ζάρο «ὁ Βασιλεὺς τῆς ζωῆς».

Ὁ Ζάρο ἀφέντης, μὲ ὅλα τὰ 148 χρόνια του χαίρει ἄκρας ὑγείας, διατηρεῖ ὅλας τὰς αἰσθήσεις του, δὲν ἔχῃ καμμιὰ ὄρεξη νὰ πεθάνῃ καὶ ἐργάζεται ἀκαταπαύστως.

Καὶ τὸ φαινόμενον αὐτὸ τοῦ νεωτέρου Μαθουσάλα ζῇ καὶ βασιλεύει εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 90 ἐτῶν ὁ Ζάρο ἀπώλεσε τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν κόμην καὶ γενιάδα του ἀλλά ..μετά τινα ἔτη ἐφύτρωσαν καινούργια δόντια καὶ μαλλιά ! Καὶ σήμερον ὁ Ζάρο ἔχει πλήρη τὴν ὀδοντοστοιχία του, καὶ θαυμάσια κτενισμένη τὴν ὁλόλευκη πλουσίαν κόμη του καθὼς καὶ τὰ γένεια του ! Ἀκόμη μία φυσιολογικὴ λεπτομέρεια: Ὁ Ζάρο ἔχει τρεῖς νεφρούς, ὁ τρίτος νεφρὸς τοῦ παρουσιάσθη κατὰ τὸ 100ὸν ἔτος.

Πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἔγειναν προτάσεις εἰς τὸν Ζάρο νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἀμερικὴν ὡς καταπληκτικὸν φαινόμενον, καὶ νὰ πληρωθῇ διὰ τὸ ταξεῖδι αὐτὸ ἑκατομμύρια ὁλόκληρα δολλαρίων. Καὶ ὁ Μαθουσάλας Ζάρο εἶχε τότε νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ πλούτου καὶ... ἔρωτος ! Δὲν ἐδίστασε δὲ διόλου, καὶ σὰν βέρος Ἀνατολίτης, ἐξέλεξε τὸ δεύτερον... Χωρὶς ν' ἀρνηθῇ καὶ τὸ πρῶτον ! Καὶ ὑπανδρεύθη εἰς ἡλικίαν 148 ἐτῶν μὲ 23ετῆ Χανοὺμ ὡραιοτάτην δηλώσας ὅτι μόλις περάσῃ τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος, θὰ ταξειδεύσῃ μαζύ της εἰς Ἀμερικήν ! Φαντάζεται κανεὶς ἀποθεωτικὴ καὶ πρωτοφανὴς ὑποδοχὴ ἔχει νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἀθάνατον αὐτὸν μόλις φθάσῃ στὴ Νέα Ὑόρκη. —Ὑποσχόμεθα νὰ κρατήσωμεν ἐνημέρους τοὺς ἀναγνώστας μας.

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

Ἡ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα Παρισινὴ ἀνταπόκρισις τῆς Δος Λίνας γιὰ τὴ μόδα, ἔφθασε δυστυχῶς πολὺ ἀργά, καὶ δι' αὐτὸ θὰ δημοσιευθῇ στὸ προσεχές.

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΑΓΗΤΟ

ΜΟΥΣΑΚΑΣ ΜΕΛΙΤΖΑΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΚΡΕΑΣ

Κόπτετε κατὰ μῆκος τὴς μελιτζάνες, καὶ τηγανίζετε τὴς φέτες μὲ λάδι. Ἔπειτα τοποθετεῖτε στρῶμα ἀπὸ μελιτζάνες στρῶμα ἀπὸ φέτες ντομάτες, καὶ στρῶμα ἀπὸ κοπανισμένο ξηρὸ ψωμί. Ἐπαναλαμβάνετε τὰ ἴδια στρώματα δύο φορές. Προσθέτετε ἀρκετὸ λάδι, καὶ ψήνετε τὸν μουσακᾶ σας ἢ στὸ φοῦρνο ἢ στὴν ἁπλῆ χωρὶς φοῦρνο κουζίνα σας, μὲ μιὰ λαμαρίνα ἀπ' ἐπάνω μὲ λίγη φωτιὰ μέσα, ὥστε νὰ σιγοψήνεται τὸ φαγητὸ καὶ ἀπ' ἐπάνω καὶ ἀπὸ κάτω. Ἡ ἔλλειψις τοῦ κρέατος δὲν κάνει καμμία ἐντύπωση. Ὁ Μουσακᾶς ἔτσι εἶνε οἰκονομικὸς καὶ νοστιμώτατος.

Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΜΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

«Πειὸ ἦταν τὸ τραγικώτερο καὶ πειὸ τὸ κωμικώτερο ἐπεισόδιο τῆς ζωῆς σας;

Ἐλάβομεν πληθώραν ἀπαντήσεων τὰς καλλιτέρας τῶν ὁποίων θὰ δημοσιεύσωμε μὲ τὴν σειράν. Ἀναμένομεν καὶ ἄλλας. Στὸ προσεχὲς θὰ δημοσιεύσωμεν πάλιν τοὺς ὅρους.

Ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Τὸ ***ὡμορφότερο Ἑλληνόπουλο,***
Ἡ ὡραιοτέρα Ἑλληνοποῦλα
—ἀπὸ 3—10 χρόνων.—

Ἀναμένομεν τὸς φωτογραφίας τῶν ὡραιοτέρων παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ τὰς δημοσιεύσωμεν.

—ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁ ποιητὴς τῶν «Ρόδων στὸν ἀφρὸ» καὶ τοῦ «Γυρισμοῦ» κ. Ρῶμος Φιλύρας τυπώνει καινούργιο ποιητικὸ κομψὸ τόμο: τὴν «Κλεψύδρα».

—10 νέα του ποιήματα — ἐκδόσεως τυπογρ. Ρουμπέν.

ΜΙΚΡΕΣ ΚΩΜΩΔΙΕΣ

ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

(Ἕνας κύριος καὶ μιὰ Κυρία σ' ἕνα κομψὸ ἐπιπλωμένο δωμάτιο μὲ τὰ σχετικά του κάδρα, καὶ τοὺς ἀπαραιτήτους καναπέδες καὶ ντουλάπες. Ἡ Κυρία εἶναι πολὺ κομψὴ καὶ θαυμάσια ντυμένη. Εἰσέρχεται στὸ δωμάτιο ξαφνιασμένη καὶ ἀναποφάσιστη).

Ὁ Κύριος, μὲ τὴν εὐγένεια ποὺ χρειάζεται σὲ τέτοιες περιστάσεις.

— Ναί...ναί... βγάλετε τὸ βέλλο σας, τὸ καπέλλο σας ! Καὶ ἡ ὀμπρέλλα σας εἶναι τόσο ἐνοχλητική... Ἀφῆστε με ἐπὶ τέλους νὰ σᾶς πλησιάσω... Πῶς ; μὲ ἀποφεύγετε ; Ἐλᾶτε, πέστε μου... ἡσυχάσατέ με! Σᾶς ἐπείραξα μὲ τὰ λόγια μου, Ἐλᾶτε ἀφῆστέ με νά...

Ἡ κυρία :— ;!—...

Ὁ Κύριος, (πέρνει τὰ πράγματα 'στὸ ἀστεῖο:) —Ὢ μὰ αὐτὸ εἶνε πολὺ παράξενο... Μετανοιώνετε γιὰ τὸν ἐρχομό σας ; Μὰ... καθήσετε τοὐλάχιστον στὴν πολυθρόνα..,

Ἡ Κυρία :—....,!...

Ὁ Κύριος : —Ναί ; Ἀλήθεια ; εἶνε ἡ πρώτη σας φορά...; Καὶ σᾶς τρομάζει αὐτό, μὰ θὰ νὰ...ξαναρθῆτε !

Ἡ Κυρία—.....

Ὁ Κύριος —Ναί ναί... ἀκούω τὴν καρδιά σας ποὺ χτυπᾷ. Ὢ τὴ μικροῦλα τὴν πληγωμένη καρδιά. Ἀκόμη δὲν ἀποφασίζετε νὰ συνέλθετε. Ἐλᾶτε, τὸ στόμα σας!

Ἡ Κυρία (τὸν ἀπωθεῖ).

Ὁ Κύριος.— Πάλι τὰ ἴδια ; Μὰ δὲν θέλετε λοιπὸν νὰ μὲ ἀφήσετε ; Καὶ πρὸ ὀλίγου ἐλέγατε πῶς αὐτὸ τὸ ραντεβοῦ δὲν σᾶς ἄφηνε ἥσυχη νύχτα καὶ μέρα :.

Ἡ Κυρία. (χαμογελᾷ)...

Ὁ Κύριος, ἐπίσης χαμογελᾷ.— Ναί ; ὥστε κἄτι ἀπροσδιόριστο σᾶς ἔσπρωχνε νὰ ρθῆτε ; Καὶ βρεθήκατε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε στὸ ἀτελιέ μου... Ἒ λοιπὸν ἐγὼ σᾶς ὁμολογῶ ὅτι τὴν ἡμέρα ποῦ ὡρίσαμε αὐτὸ τὸ ραντεβοῦ ἔλεγα στὸν ἑαυτό μου πῶς δὲν θὰ ἐρχόσαστε ! Καὶ τώρα θαυμάζω τὴν ἀποφασίν σας.

Ἡ Κυρία, (συγκινεῖται).

Ὁ Κύριος.— Μὰ πρέπει νἄχετε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα. Φαίνεστε σἂν νὰ σᾶς πηγαίνουν στὴν καρμανιόλα.

Ἡ Κυρία (Γυρίζει τὸ κεφάλι καὶ σηκώνεται)...

Ὁ Κύριος.— Πῶς ; Αὔριο ; Αὔριο ; Ὢ, ὄχι. Μὰ μὲ βασανίζετε... δὲν εἶνε δυνατόν ! Πῶς ; φεύγετε ;

Ἡ Κυρία (στενοχωρεῖται)...

Ὁ Κύριος μὲ εἰρωνία.— Ἆ ! μὴ φοβᾶστε δὰ τόσο... δὲν θὰ μεταχειρισθῶ τὴν βίαν... Λοιπὸν ἡσυχάσατε, θὰ γίνουμε καλοὶ φίλοι ; Ἐπὶ τέλους...

* * *

Μεγάλοι Θεοί... Τί θὰ ἐπέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ ἐκείνων ποὺ διαβάζουν τὰς γραμμὰς αὐτάς... Τί ἰδέα θὰ ἐπήρατε γιὰ τὴ διαγωγὴ τῆς κομψῆς κυρίας... Στοιχηματίζω πῶς θὰ νομίσατε ὅτι ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ ἐρωμένου της... Μά, τοὺς ἑπτὰ οὐρανίους. Δὲν ἔγραψα ἐγὼ ἕνα παρόμοιο πρᾶγμα... Ἆ ἦταν φρικτὸ νὰ τὴν συκοφαντήσω σ' αὐτὸ τὸν βαθμό. Γι' αὐτὸ σπεύδω νὰ ἐπαναφέρω εἰς τὴν τάξιν τὰ πράγματα καὶ νὰ ἐξηγηθῶ. Λοιπὸν ἡ κομψὴ Κυρία ἐπῆγε ἁπλούστατα νὰ βγάλῃ τὸ δόντι της εἰς τὸν ὀδοντοϊατρόν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε δώσει ἕνα ραντεβοῦ γιὰ ὡρισμένη ὥρα... ὥστε νὰ μὴ περιμένῃ σειρά !... Αὐτὸ ἦταν ὅλο...

ΦΙΩΡΟΣ ΓΑΡΔΕΝΙΑΣ

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ. «Ἡ Καρυδιὰ τοῦ Παπποῦ μου», καὶ τὸ «Πρῶτο μου Εἰδύλλιο» δύο ἐκλεκτὰ κομμάτια ποῦ μᾶς προσέφερε γιὰ τὰ «Πανελλήνια» ὁ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου.

Ἡ ἐλπὶς καταντᾶ κουραστική, καὶ καταλήγει εἰς ἀπογοήτευσιν.

ΣΚΙΤΣΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ἕνας πατέρας ἐνδόξου νεκροῦ τοῦ πολέμου, ἔμαθε ἀπὸ φίλο του πῶς στὴν πολεμικὴ ταινία τοῦ κινηματογράφου φαινόταν ὁ γυιός του, καὶ τὸ ἴδιο βράδυ πῆγε κι' αὐτὸς στὴ σκοτεινὴ αἴθουσα ποῦ ὁ κόσμος χειροκροτοῦσε μ' ἐνθουσιασμὸ τοὺς λεβέντες καὶ τοὺς ἥρωες ποῦ περνοῦσαν στὴν πολεμικὴ ταινία. Μὲ τί ἀγωνία κυτοῦσε ὁ δύστυχος πατέρας ὅλες τὶς γωνιὲς κι' ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς προβολῆς! Καὶ νά! Νέα σειρὰ πολεμιστῶν περνᾷ γοργὰ στὸ φωτεινὸ τετράγωνο καὶ βλέπει ὁ δύστηνος πατέρας τὸ σκοτωμένο γυιό του ποῦ ὅλο ἕνα πλησιάζει, γελᾷ καὶ χαιρετᾷ; Ὢ!...—Πατρικῆς καρδιᾶς συντρίμια.— Ὁ φτωχὸς πατέρας ποῦ εἶδε ὁλοζώντανο στὸν κινηματογράφο τὸ μονάκριβο νεκρὸ παιδί του, πέρασε τὴν πειὸ τραγικὴ βραδυά τῆς ζωῆς του, ἐνῷ ὁ κόσμος χειροκροτοῦσε μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ ἡ ὀρχήστρα ἔπαιζε θούρια.

Δ.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ 1650

—Τὸ τ' εἶσαι σύ—τὸ τί 'μ' ἐγώ, τὸ τί ζωὴν νὰ [ζήσω,
τὴν πικραμένην τὴν καρδιὰ πῶς νὰ τὴν ντα-[γιαντήσω;

—Νταγιάντα την πουλάκι μου.
—Δὲν νταγιαντῶ, πουλάκι μου, γιατ' εἶσαι σύ [κρυμμένη,
βγαίνεις τὸ μῆνα μιὰ φορά, περδίκα πλουμι-[σμένη

—Μπᾶ! καὶ πέρδικα εἰμ' ἐγώ;
—Κόρη μ' δὲν εἶσαι πέρδικα, μόν' τὰ καμώμα-[τά σου
μ' ἔκαψαν καὶ μ' ἐφλόγισαν αὐτὰ τὰ ψέματά [σου

—Μπᾶ! καὶ ψεύτισσα εἰμ' ἐγώ;
—Κόρη μ' δὲν εἶσαι ψεύτισα, μὰ γὼ τὸ ψέμα [λέφ
μὰ γὼ γιὰ τὸ κορμάκι σου μέρα καὶ νύχτα [κλαίω.

—Μπᾶ γιατὶ κλαῖς πουλάκι μου;
—Κλαίω γιὰ τὸ κορμάκι σου ποῦναι ψιλὸ σὰ [σύρμα.
'Στὴν πόρτα σου θὰ κρεμαστῶ, νἄχῃς μεγάλο [κρῖμα

—Μπὰ μὴ μὲ λὲς καὶ σκιάζομαι.
—Μὴ σκιάζεσαι πουλάκι μου καὶ μὴ παραφο-[βᾶσαι
Κ' ἐμένα μάννα μ' ἔκανε σκύλα, δὲν μὲ λυ-[πᾶσαι;

—Μπᾶ καὶ ποιὸς εἶσ' νὰ σ' λυπηθῶ;
—Ἐγὼ μ' ἕνας ψηλός, λιγνὸς καὶ χαμηλὰ [ζωσμένος
φορῶ τὸ φέσι μου στραβά, σὰν παραχαϊδε-[μένος

—Μπᾶ καὶ ποιὸς σὲ χάϊδεψε;
—Ἡ νιάνια μου μ' ἐχάϊδεψε κι' ὅλη ἡ γεννηά [μου
ἔχω ἐλπίδα στὸ θεὸ ν' ἀρθῇς στὴν ἀγκαλιά [μου

—Μπᾶ! νὰ σὲ κουρέψ' ἀδιάντροπε!
—Ἐγὼ δὲν εἶμε πρόβατο ἐσὺ νὰ μὲ κουρέψῃς
ν' ἀρθῇς νὰ μὲ γυρέψῃς !

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΑΨΥΧΑ

Τὸ «νεαρὸ» γεροντοπαλήκαρο κακοξύπνησε ἐκεῖνο τὸ πρωΐ. Εἶχε κάποια δυσάρεστη προαίσθησι. Πλησίασε 'στὸν καθρέπτη καὶ εἶδε —ὢ φρίκη— μιὰ ἄσπρη τρίχα στὸ σουλοῦφι του. Στὴν ἀρχὴ νόμισε πῶς ἦταν ξένη καὶ μπερδεμένη στὰ μαλλιά του... Μὰ τὴν ἔπιασε καὶ πόνεσε, ἦταν δική του. Τότε ἀγανάκτησε καὶ βλέποντάς την μέσ' τὸν καθρέπτη εἶπε :

— Ἐλεεινὴ ἄσπρη τρίχα — τῆς εἶπε ἐκτὸς ἑαυτοῦ— ποῦ μοὔφερες πρωΐ πρωΐ τόσο μαῦρες ἰδέες γιὰ τὰ νειᾶτα ποῦ φεύγουν. Λίγη θἄνε ἡ ζωή σου, θὰ σὲ ξεριζώσω.

Καὶ ἡ τρίχα... μὲ σφιχτὰ δόντια (;) τοῦ ἀπήντησε πικρά :

= Θὰ ξα-να-βγῶ !

— Μὰ εἶσαι ἀνυπόφορη ! Ἒ λοιπὸν ἐγὼ θὰ σὲ κόψω !

— Θὰ-ξα-να-βγῶ ! ἀπήντησε πάλι ἡ τρίχα, μὲ χαιρεκάκια !

— Δὲ θὰ σοῦ περάσῃ ἄσπρη τρίχα ! Θὰ σ' ἐκδικηθῶ... Θὰ σὲ βάψω !

Ἡ ἄσπρη τρίχα, πρὸ τῆς φοβερᾶς καὶ ἀσφαλοὺς ἀπειλῆς ἀποστομώθηκε... καὶ τί εἶχε ν' ἀπαντήσῃ ἡ ταλαίπωρη ;...

Ζ. Π.

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Φειδ. Παν. Ποιηματάκι σας ἀρκετὰ καλό, ἐλήφθη ὅμως πολὺ ἀργά.—Χριστ. Ν. Ἀδριωτ. ἐλήφθη. Πρέπει νὰ μᾶς στείλετε 9 δραχ. ἀκόμη —Ἠλ. Νικολ. Εἰς τὸ μέλλον παρακαλοῦμεν νὰ γράφετε ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον πλευρᾶς τῆς κόλλας.—Ἀλ. Λιδωρ. Ἐλήφθη πολὺ ἀργὰ διὰ νὰ

δημοσιευθῇ στὸ 3ον φύλλον.—Δ. Κ. Ἐλήφθη. Ἐλησμονήσατε τὸ εἰκοσάλεπτον.—Ἀποστ. Φασιαν. Ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. — Ἀλ. Λιδωρ. Ἐλήφθησαν. Ὅπως ἐδηλώσαμεν καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης, ἡ ἀρχή μας εἶνε ν' ἀποφεύγωμε κάθε θέμα ἀπομακρυνόμενον ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς.—Γ. Παπαγιαν. Εὐχαριστοῦμεν. —Ι. Κουτσοπ. Τὸ διήγημά σας καλὸ ἀλλὰ πολὺ ἐκτενὲς καὶ ὁ χῶρος μας δυστυχῶς πολὺ περιορισμένος. — Βενιαμήν. Τὰ Πανελλήνια δὲν θ' ἀλλάξουν φορεσιά. Πρέπει ὅμως σ' αὐτὸ νὰ συντελέσουν ὅλοι μας οἱ ἀναγνῶσται.—Β. Γ. Μελιγ. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐκδόσατε ἐπ)γὴν ἐπ' ὀνόματι Πανελληνίων. Φύλλα στέλλομεν.—Γιαν. Κατσ., Παναγ. Γιανναχ., Μαρ. Νησιωτ., Γεωργ. Ἀναγν., Μαρ. Βιΐαν., Γεωρ. Α. Παπαδ., Κ. Μιχελακ., Ι. Ε. Βαλεντ., Κυρ. Βαρδακ., Γ. Μαδουρ., Γιαν. Γεραν.. Μαρ. Σκλαβ., Δημ. Πετροπ., Ἰωαν. Α. Ζηρ., Κ. Δαμαλ., Κων. Γ. Χατζ. Εὐ. Στ. Τζιατ., Τιβούρκιον Α. Κοκκιν ἐλή. Ἐλφθησαν.

Νικ. Ε. Ζωακ., Χρ. Μαυρ., Δ. Χιωτ., Χρ. Ἰορδαν., Ἀνδρ Παπαδ., Θεοδ. Κατσαντ., Γ. Σπηλιοπ., Λοχ. Ι. Φουδ., Εὐσταθ. Ἀναγν., Ι. Ντρέτ. Π. Γιοβ. Στυλ. Σόφιαν., Κ. Γεωργ., Α. Π., Β. Κ. Σέρρας., Γ. Χρυσανθ., Καλιόπ. Μπορ., Φ. Κανακ., Ἐλευθ, Κ. Ρα., Ἐλεν. Λελεδ., Ἀνδρ. Ἀνδρ., Ἀν. Πιπιγ., Δ. Τζαν., Γ. Φιλιπ., Ἠλ. Μιχαηλίδ., Δ. Παπαδ., Γ. Καλογ., Σπ. Μενουδ., Στ. Μιχ., Εὐστ. Μπαΐμπ., Ἀθαν. Τσου. Ν. Πετσάλ., Ἄτ. Μακρ., Κορ. Σταυριν., Ξενοφ. Μαρκ., Μαρ. Βελουδ., Εἰρ. Μπογδ., Μάρ. Καναβαρ., Ἀγγελ. Χατζημ., Ἀθαν. Οἰκον.,—Συνδρομαίσας ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Ἐνεκρίθησαν πρὸς δημοσίευσιν «Ἡ ὀπισθοχώρησις» Μαρκ. Σκλάβου «Ἡ Κόκκινη Ἀνεμώνη» Ι. Κουτσοπ. «Στὴ μοῖρα μου» Χρ. Βιολανθ. «ὁ στοιχειωμένος Πύργος» Στ. Γ.Τ

ΜΙΚΡΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ἡ λέξις λεπτὰ 10. Τὰ ποιήματα Μία δραχ. ὁ στίχος. Οἱ ἀναγνῶσται μας τοῦ μετώπου τὸ ἥμισυ.

—Νεαρος λογιστὴς ζητεῖ ἀλληλογραφίαν μὲ τρελλὰ κοριτσάκια. Γράψατε: «Κατακτητὴν Καρδιῶν» Γραφεῖα Πανελληνίων Θυρὶς 11.

—Ἀσφυκτιῶ στὸ περιβάλλον ποῦ ζῶ. Ἐπιθυμῶ νὰ συνδεθῶ δι' ἀλληλογραφίας μὲ νέες ἄγνωστες ποῦ θὰ μπορέσουν νὰ μοῦ χαρίσουν λίγες στιγμὲς εὐχάριστες καὶ παρήγορες. Μιχαὴλ Ἑσπέρας Ἑπταπύργιον. Θεσσαλονίκη.

—Πωλοῦνται Κάρτ-Ποστάλ, ἀριστουργήματα Εὐρωπαϊκὰ χονδρικῶς-λιανικῶς 12—15 δραχ. τὰ 100. Ἀγοράζονται παντὸς εἴδους γραμματόσημα. Γραφεῖα Χαλικιοπούλου, 38 Ὁμήρου Ἀθῆναι.

—Δεσποινὶς πολὺ καλῆς οἰκογενείας σπουδάσασα ἐν Ἀγγλίᾳ παραδίδει μαθήματα Ἀγλικῆς εἰς Δίδας καὶ Κυρίους. Γράψατε: Δίδα Α. Π. Γραφεῖα «Πανελληνίων».

—Ἀνταλλάσσω ἐπιστολὰς μὲ νέους καὶ νέας. Σκοπός: συζήτησις οἱουδήποτε θέματος. Γνωριμία. Γράψατε: Παμβωτιδέα ρ. r. Σμύρνην.

—Προτιμᾶτε τὰ ἐκλεκτὰ σιγαρέττα Βλασταράκη. Πωλοῦνται σ' ὅλα τὰ καπνοπωλεῖα. Κεντρικὸν Πρατήριον: περίπτερον κ. Σβολοπούλου—Πάγκειον (Ὁμόνοια).—

ΤΟ ΠΟΣΤ-ΡΕΣΤΑΝΤ ΜΑΣ

Ἑκάστη θυρὶς Πέντε δραχμαὶ τὸ ἔτος. «Κάρμεν Σύλβα» θυρὶς 10. «Κατακτητὴς Καρδιῶν» θυρὶς 11. Ζωήτσα Λ. θυρὶς 12.

ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἐνεκρίθησαν: «Κατακτητὴς Καρδιῶν» «Ὁ Ἡρωϊκὸς Τσολιᾶς» «Κάρμεν Σύλβα» «Τιβούρκιος» «Παμβωτιδεύς». Δι' ἐγκρ: ψευδ. Δρ. 2.

Συνεργασία Ἀναγνωστῶν

ΑΧ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΑΛΗΟΠΑΙΔΑ!

Ὅλοι σας θὰ ξέρετε βέβαια τὸν κ. Λογᾶ τὸν γνωστότατο δικηγόρο τῆς ὁδοῦ 'ποὺ δὲν ἔχει ὄνομα. Λοιπὸν ὁ κ. Λογᾶς ἦταν ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου, ἄνθρωπο δὲν εἶχε πειράξει κανένα, ὡς σήμερα γι' αὐτὸ τὸν ἐκτιμοῦσε ὅλ' ἡ κοινωνία. Ἀλλὰ δὲν ξέρω τί εἶχαν μαζύ του μερικὰ παληόπαιδα τοῦ σχολείου, ποὺ μόλις σχόλαγαν, ἀμέσως ἔτρεχαν στὸ κουδουνάκι τῆς πόρτας του, καὶ ντρίν, ντρίν τοῦ κουδούνιζαν τ' αὐτιὰ καὶ δὲν τὸν ἄφηναν ποτὲ νὰ ἡσυχάσῃ. Αὐτὸ γινόταν τακτικά, χωρὶς νὰ μπορέσῃ ὁ δύστυχος οὔτε νὰ τὰ μαλώσῃ οὔτε καὶ νὰ τὰ δείρῃ ἐπὶ τέλους, γι' αὐτὴ τους τὴν κακοήθεια, διότι μόλις κατέβαινε τὴ σκάλα γιὰ ν' ἀνοίξῃ αὐτὰ πρόφταιναν καὶ τοῦ τὤσκαζαν, ἀλλὰ γαλλικά... Ἀλλὰ τὸ κουδούνισμ' αὐτὸ δὲν ἦτο καὶ τόσο σπουδαῖο, ὅσο κάτι τι ἄλλο σοβαρώτερο 'ποὺ τοῦ σκάρωσαν προχθὲς τὸ πρωΐ. .

Στὸ γειτονικότου σπίτι καθόταν ἕνας γιατρός, ὁ κ. Σπετσέρης, ἂν τὸν γνωρίζετε. Ὁ γιατρὸς λοιπὸν αὐτὸς εἶχε μεγάλη πελατεία, κι' ἔκανε χρυσὲς δουλειές, γι' αὐτὸ τὸν μισοῦσε ὁ φίλος μας ὁ κ. Λογᾶς, καὶ γιὰ νὰ τοῦ τὸ ἀποδείξῃ, ὅταν προχθὲς τὸ πρωῒ ἦρθανε σ' αὐτὸν κατὰ λάθος, κάτι νέοι πελάτες τοῦ γιατροῦ γιὰ νὰ ζητήσουν τὶς συμβουλές του, δὲν τοὺς ἔστειλε 'στὴ διπλανὴ πόρτα, ἀλλὰ τοὺς κράτησε αὐτὸς γιὰ νὰ τοὺς πουλήσῃ τὶς χρήσιμες συμβουλές του, ὡς.. ἰατρός ! ποὺ ἦτο. Ἀλλὰ ποὺ νὰ ἤξευρε ὁ δυστυχὴς ὅτι τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ὁ διπλανός του, ποὺ μισοῦσε κι' αὐτὸς τὸ δικηγόρο μας γιὰ τὶς χρυσές του δουλειές, κι' ἔπερνε ἀπ' τὸ πρωῒ κι' ἐκεῖνος μερικὲς ὑποθέσεις τοῦ δικηγόρου, καὶ... προκαταβολές.

Δὲν μπόρεσ' ὅμως νὰ διαρκέσῃ καὶ πολὺ αὐτὸ τὸ παιχνίδι, γιατὶ σὲ λίγο κατέφθασαν κι' οἱ παληοὶ πελάτες, τοῦ γιατροῦ, καὶ τοῦ δικηγόρου, ποὺ ἀργὰ πλέον τοὺς ἔδωσαν νὰ καταλάβουν ὅτι αὐτὰ τὰ παληόπαιδα ποὺ δὲν τοὺς ἄφηναν σὲ ἡσυχία, τοὺς εἶχαν μεταθέσει τὶς ἐπιγραφές τους, τὴ μιὰ τοῦ γιατροῦ 'στὴν πόρτα τοῦ δικηγόρου, καὶ τὴν ἄλλη τοῦ δικηγόρου 'στὴν πόρτα τοῦ γιατροῦ !

Κ. ΓΕΡΑΚΙΤΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

ΤΟ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΩΤΕΡΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

Βρισκόμουνα στὸν κινηματογράφο. Ὅλαι αἱ θέσεις ἦσαν πιασμέναι καὶ ἀρκετὸς κόσμος εἶχε γεμίσει τοὺς διαδρόμους. Ἔπαιζαν μιὰ σπαρταριστὴ κωμῳδία καὶ ὅλοι γελοῦσαν. Καθόμουν μεταξὺ μιᾶς γεροντοκόρης καὶ ἑνὸς μεσοκόπου κυρίου, ὁ ὁποῖος μὲ εἶχε κατὰ λάθος πεθάνει στὶς κλωτσιὲς (καθὼς προσπαθοῦσε νὰ πειράξῃ τὴν προκαθημένην δίδα). Ἔξαφνα σὰν νὰ μὲ ἐσκέπασε ἕνα μεγάλο σύννεφο, ἔχασα τὸν κόσμο ἀπὸ ἐμπρός μου, ὅλα ἔσβυσαν γύρω μου. Τί συνέβαινε ; Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούω μία φωνή.

—Μελπομένη, κάθησε ! Δὲν πρόφτασα νὰ ἀκούσω τὸ «κάθησε» καὶ ἕνας βαρύτατος ὄγκος πέφτει ἐπάνω μου. Τὸ κάθισμα ἔτριξε καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἐσωριάστηκα κάτω μαζὺ μὲ τὸν πελώριον ὄγκον ποῦ μ' ἔπιεζε ! Τσαλακωμένος χωρὶς ν' ἀναπνέω κάτω ἀπ' τὸ τρομερὸ βάρος, ἐνόμιζα ὅτι ἡ τελευταία μου στιγμὴ ἔφθασε ! Κόντευα νὰ τρελλαθῶ ! Εὐτυχῶς ἀνάβουν τὰ φῶτα. Ἐγούρλωσα τὰ μάτια μου καὶ τί εἶδα ; Ἔφριξα ! Μιὰ κυρία (;) τρομακτικῶν διαστάσεων καθισμένη ἐπάνω μου, ἀγωνιζόταν νὰ σηκωθῇ ! Φαντάζεσθε τὴ δική μου ἀγωνία, καὶ τῆς προσπαθείας μου γιὰ ν' ἀπαλλαγῶ ! Τέλος τὸ κατώρθωσα ! Τὸ τί ἔγινε τότε εἶν' ἀπερίγραπτο ! Ὁ Σαρλὼ ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προκαλέσῃ τόσα γέλια, ὅσα ἐπροκάλεσε τὸ ἐπεισόδιο ἐκεῖνο... μεταξὺ τῶν θεατῶν. Ἐγὼ ἐννοεῖται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν ἀπὸ τὴν συντριβὴν μου ὑπὸ τοῦ...γυναικείου ὀδοστρωτῆρος, ἔσπευσα νὰ βγῶ ὁλοταχῶς ἀπὸ τὴν αἴθουσαν ἐνῷ τὰ γέλοια ἐξακολουθοῦσαν.

Κ. ΜΙΧΑΛΑΚΑΚΗΣ

ΣΥΜΦΩΝΩΣ μὲ τὴν παράκλησιν πολλῶν ἀναγνωστῶν ἀπεφασίσαμεν νὰ αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὰς ἀπαντήσεις λέξεων εἰς 150.

ΣΤΗΝ ΑΡΕΤΗ

Κάποια νεράϊδα μὲ περίσσια χάρι
ἀθάρρευτη στοῦ κόσμου τὴ γιορτὴ
γυρίζει καὶ φωνάζει «Ποιὸς θὰ πάρῃ ;»
Ἀπὸ τὸ σπόρο ποῦ πουλεῖ ἡ ἀρετή !
Στεκόμαστε χιλιάδες καὶ ἀκοῦμε
κι' ὅλοι φωνάζουμε μὲ μιὰ φωνὴ
«τὸ σπόρο σου κυρά μου δὲν ζητοῦμε
γιατ' ὅπου πέσει, τσούζει καὶ πονεῖ...»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ λαὸς ὁμοιάζει τὰ παιδιά· θαυμάζει ὅ,τι δὲν ἐννοεῖ.

Κων]πολις 'Οκτώβριος.

—Ποτὲ δὲ θὰ φαντάζονται οἱ 'Αθηναῖοι τὴν μονοτονίαν τῆς ζωῆς μας ἐδῶ, τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια.

—Καμμιὰ κίνησις, καμμιὰ δρᾶσις.

—Τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποῦ θὰ συναντήσετε —σεῖς οἱ δινοούμενοι— ἐδῶεἶνε: μιὰ ἀπόλυτη ἀδιαφορία τοῦ κόσμου στὰ γράμματα καὶ τὴν τέχνην.

—Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἔχθρα σ' ὅ,τι εἶναι ὡραῖον ; Γιατὶ νὰ μὴ γεύονται οἱ Πολῖτες τὴν Πνευματικὴν Τροφὴν ποὺ ἔπρεπε μὲ αὐτὴ ν' ἀνατρέφουν τὰ παιδιά τους, μ' αὐτὴν νὰ ζοῦνε κ' οἱ ἴδιοι;

Δὲν λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχουν φιλολογικὰ κέντρα στὴν Πόλη· ὄχι. Ἔχουμε κυρίως δύο: τοῦ «*Λόγου*» καὶ τῆς «*Ζωῆς*». Μὰ κι' αὐτὰ μὲ πολὺ λίγους ὀπαδούς, τόσους λίγους ποὺ ἡ ἔκδοσις τῶν δύο περιοδικῶν των τοὺς ἀποφέρει περισσοτέραν ζημίαν παρὰ κέρδος. 'Ο «Λόγος» ἔχει γιὰ κορυφαῖο τὸν τυφλὸ ποιητὴ Μαμμέλη καὶ ἡ «Ζωὴ» τὸν Μελαχρινὸ, δύο ἀληθινοὺς Τεχνῖτες.

—Αὐτὴ τὴ φιλολογικὴ φτώχια θὰ συναντήσετε στὰ θέατρά μας. Οἱ θίασοι ἔρχονται ἀπ' τὴν 'Αθήνα καὶ ὅταν ἡ Κυβέλη μὲ τὶς «κομεντί» της ἔπαιζε πρὸ...«κενῶν ἐδωλίων» ὁ κόσμος ἔτρεχε νὰ θαυμάσῃ ἐπιθεωρήσεις ἀπηρχαιομένες!

—'Εννοεῖται ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις δὲν ἔχει κανένα θεατρικὸ συγγραφέα.—Ἢ μᾶλλον ἔχει ἕνα: τὸν Γρηγόριο Ξενόπουλο ποῦ ἔφυγε ὅμως πολὺ μικρὸς καὶ δὲν ξαναθυμήθηκε ποτὲ τὸ μέρος ὅπου γεννήθηκε—Κανένα ἄλλον.

—'Ο κόσμος ἐδῶ κυρίως πηγαίνει στὰ σινεμά! Ἄχ αὐτὰ τὰ σινεμά! Σήμερα διαβάζω σ' ἕνα πρόγραμμα ὅτι τὸ «*Λουξεμβοῦργον*»παίζει τὰ «*Μυστήρια τῆς Νέας 'Υόρκης*» ποῦ ἐχειροκροτήθησαν στὴν 'Αθήνα στὰ 1916! —ἔχουμε βέβαια κι' ἄλλα σινεμὰ ποὺ παίζουν τὰ τελευταῖα ἔργα τῆς περυσινῆς σαιζὸν τοῦ Παρισιοῦ, ἀλλὰ κι' αὐτὰ εἶναι μετρημένα.

ΙΩΑΝ. ΓΡ. ΧΙΔΗΡΟΓΛΟΥΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΤΟ ΜΠΟΞ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

Μετὰ τὸ φουτμπόλ, τὸ πιὸ ἀγαπημένο ἀγώνισμα τοῦ Ἄγγλου εἶνε ἡ πυγμαχία. 'Η 'Αγγλία ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἡ κατ' ἐξοχὴν χώρα τοῦ μπόξ, καὶ σήμερον δὲ ἀκόμη εἶνε ζήτημα ἐὰν ὑπάρχῃ ἕνας Ἄγγλος ὁ ὁποῖος νὰ μὴ γνωρίζῃ πῶς νὰ μεταχειρισθῇ τοὺς γρόνθους του.

Παρ' ὅλην ὅμως τὴν ἐπιτηδειότητά των εἰς τὸ ἀληθῶς χρησιμώτατον τοῦτο σπόρ, οἱ Ἄγγλοι δὲν κατώρθωσαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη νὰ ἀναδείξουν ἀξίους λόγου πυγμάχους.

'Ο σήμερον πρωταθλητής τῆς 'Αγγλίας Μπεκέτ, ἕνας κοντόχονδρος, ἄξεστος ἄνθρωπος περὶ τοῦ ὁποίου λέγεται ὅτι θὰ ἠδύνατο διὰ μιᾶς πυγμῆς νὰ φονεύσῃ βοῦν, ἐγελοιοποιήθη ὡς γνωστὸν ἀπὸ τὸν Γάλλον πρωταθλητὴν Γεώργιον Καρπαντιέ, ὅστις τὸν κατέρριψε εἰς 67 δευτερόλεπτα κατά τὸ μάτς τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν ἐν Λονδίνῳ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1919. Καὶ ἔτσι διεψεύσθησαν αἱ ἐλπίδες τῶν καλῶν μας Ἄγγλων οἱ ὁποῖοι ἦσαν σχεδὸν βέβαιοι ὅτι τὸ περιπόθητον Championat τῆς Εὐρώπης θὰ ἔφευγε ἀπὸ τὴν Γαλλίαν διὰ νὰ ἐγκαθιδρυθῇ εἰς τὴν γηραιὰν 'Αλβιῶνα.

Πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων ὁ Αὐστραλὸς πρωταθλητὴς Κοὺκ προσεκάλεσε ἐπισήμως τὸν Καρπαντιέ νὰ συναντηθῶσι εἰς οἱονδήποτε μέρος τὸ ὁποῖον θὰ ὥριζε ὁ Γάλλος πυγμάχος.

'Ο Καρπαντιὲ κατ' ἀρχὰς ἠρνήθη, τέλος ὅμως ἐδέχθη νὰ μετρηθῇ μὲ τὸν Κοὺκ. Τὸ μάτς τὸ ὁποῖον προκαλεῖ, μέγα ἐνδιαφέρον εἰς τὴν 'Αγγλίαν, θὰ λάβῃ χώραν τὴν 2αν Δεκεμβρίου εἰς τὸ Albert Hall τοῦ Λονδίνου. 'Ο Κοὺκ λέγει ὅτι ἐάν, ὅπως νομίζει, νικήσῃ τὸν Καρπαντιέ, θὰ προκαλέσῃ τὸν 'Αμερικανὸν πρωταθλητὴν Τζέφφρις διὰ τὸ Championat τοῦ κόσμου.

ΦΙΛΗΘΟΣ

—Τὰ κούμαρα τῆς Πεντέλης καὶ τὰ βραστὰ καὶ ψητὰ κάστανα—προοίμια τοῦ χειμῶνος—διαλαλοῦνται ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους πωλητὰς στοὺς 'Αθηναϊκοὺς δρόμους.

—'Αλλὰ τὸ...συνάλλαγμα τὰ ἐπηρέασε τόσο ποῦ ἕνα κούμαρο πωλεῖται μιὰ δεκάρα, καὶ ἕνα κάστανο ψημένο μιάμισυ!

—Τὶ κάμει ἐπὶ τέλους αὐτὴ ἡ ὕψωσις τῆς λίρας!...

—Στὸ κινηματογρ. ἔργο «Μόνικα» ἐθαυμάσθη γιὰ τὴν τέχνη του ὁ Ἕλλην τὴν καταγωγὴν πρωταγωνιστὴς τοῦ φίλμ αὐτοῦ κ. 'Αλέξ. Μωϋσῆς.

—'Ο τιμῶν τὴν 'Ελληνικὴν Τέχνην ἠθοποιὸς συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ὀλίγων ἐκλεκτῶν καλλιτεχνῶν τοῦ Γερμανικοῦ Θεάτρου.

—Σταθμὸν τῆς ὑπαλληλικῆς προόδου ἐσημείωσε ἡ πρὸ ἡμερῶν ἑορτὴ των ἐγκαινίων τῆς «Λέσχης Δημοσίων Ὑπαλλήλων».

—Εἰς τὴν ἑορτὴν παρέστησαν οἱ ἐπίσημοι, καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς νεοσυστάτου Λέσχης, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γουναράκης ἀνέπτυξε τὴν σημασίαν τῆς ἱδρύσεως τῆς Λέσχης δι' ὀλίγων ἁδρῶν γραμμῶν.

—Οἱ κυνηγοὶ εὑρίσκονται ἐν κινήσει. Εἶναι ἡ ἐποχή των!

—Καθαρίζουν τὰ ὅπλα των καὶ ἐφοδιάζονται μὲ πυρομαχικά, τὰ ὁποῖα ἐφέτος στοιχίζουν περίπου ὅσο καὶ τὸ...*ράδιον*.

—Κάθε φυσίγγιο: 1 δραχμή. Ἂν ὑπολογίσῃ δὲ κανεὶς 10 φυσίγγια γιὰ μιὰ σταρίθρα καὶ σύνολον ἡμερησίου πτερωτῆς...«*συγκομιδῆς*» 30 σταριθρῶν...φαντάζεται τί περιουσία χρειάζεται γιὰ νὰ πληρώσῃ τὴν «νεμροδικὴν» ἀδυναμίαν,

—Θὰ πῆτε ὅμως: Εἶνε τὰ φροῦτα τῆς 'Αττικῆς ποῦ πληρώνουν τὴν ἀκρίβειαν τῶν φυσιγγίων!

—'Η μουσικὴ καὶ φιλολογικὴ κίνησις ἀρχίζει αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα.

—Συναυλίαι καὶ φιλολογικαὶ διαλέξεις, ἤδη ἠγγέλθησαν καὶ ἀναμένονται μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὸ κοινόν.

—ΔΙΜΙ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΙΘ. 1 — ΕΤΩΝ 3

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΛΟΥΛΟΥΔΗΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΨΗΦΟΥ

Ψηφίζω ὡς τὸ ὡραιότερο 'Ελληνόπουλο

.....

Ψηφίζω ὡς ὠμορφότερη 'Ελληνοποῦλα

.....

Ἕνα καθ' ἑβδομάδα

'ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΜ!

Σὰν νὰ μὴ 'φτάναν, βρὲ ψυχή,
τὰ τόσα ἄλλα χάλια μας
τὰ σύρματά σου σπᾶς καὶ σὺ
ἀπάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας!
Κι' ἐνῷ ἐδῶ, μὲ σὶκ(;) σ υ ρ μ ο ύ ς!
μᾶς πᾶς ἀπάνω κάτου!
'στὸν ἄλλο κόσμο μᾶς πετᾶς....
διὰ τοῦ 'Α σ υ ρ μ ά τ ο υ!!!!

'Ραδιό.

Σμύρνη—'Οκτώβριος.

—Οἱ μεραχλῆδες Στερεοελλαδῖται εἶνε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὴ συνήθεια ποῦ ἔχουν ἐδῶ στὶς μπύρες καὶ τὰ καφενεῖα, νὰ συνοδεύουν τὸ οὔζο μὲ πέντε πιάτα μεζέδων.

—Πληρώνει βέβαια κανεὶς ἀκριβὰ τὴ μπύρα καὶ τὸ οὔζο ἀλλὰ χορταίνει μὲ τοὺς μεζέδες, οἱ ὁποῖοι φυσικὰ προσφέρονται δωρεάν(;)

—Τὰ τηγανιτὰ μίδια, ἡ σουλῆνες καὶ τὸ τζιγεράκι ἀποτελοῦν τοὺς ἐκλεκτοτέρους μεζέδες τῆς Σμύρνης.

—Τελευταίως ἡ Κορδελιώτισες βρῆκαν τὸν μπελᾶ τους γιατὶ φημίζονται ὡς ἡ ὠμορφότερες κόρες τῆς 'Ιωνίας.

—Τὰ κορίτσια τῶν ἄλλων χωριῶν καὶ τῆς Σμύρνης ἀπὸ ζήλεια βρίζουν τῆς Κορδελιώτισες καὶ τὴς λένε: ἐλαφρές!

—Καὶ ὁ πόλεμος αὐτός τῆς ὡραιότητος ἀρχίζει νὰ εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρων...

—'Η Σμύρνη ἔχει τοὺς καλλιτέρους φωτογράφους τῆς 'Ανατολῆς. Στὸ Φρυγκομαχαλᾶ αἱ ἐκτιθέμεναι φωτογραφίαι, ἔργα διαφόρων καλλιτεχνῶν, εἶναι ἀληθινὰ ἀριστουργήματα.

—Τελευταίως εἴχαμε στὸ λιμένα μας καϊμιὰ πυρκαϊά.

—'Η φωτιὰ ἔπιασε στὸ ἀμπάρι τοῦ ἀτμοπλοίου «'Αθηνᾶ» καὶ οἱ ναῦτες τῆς «Λήμνου» διεκρίθησαν ὡς πυροσβέσται!

—Οἱ ἐρασιτέχναι ψαράδες τῆς προκυμαίας λιγοστεύουν. 'Ο καιρὸς εἶνε ψυχρός, καὶ ἡ ἐπὶ ὥρας ἀκινησία καὶ ἀναμονὴ τοῦ «κολιτσιάνου» δὲν εἶνοι διόλου εὐχάριστη.

—Μαζὺ μὲ τῆς Σμυρνηὲς ποῦ τρέχουν στὰ μαγαζιὰ νὰ ψωνήσουν τὰ χειμερινά των εἴδη, καὶ καραβάνια φορτωμένων καμήλων, προσδίδουν στὴν Εὐρωπαϊκὴ ὁδό, ἕνα πολὺ παράξενο στύλ.

—Στὸ δρόμο αὐτὸ ἀναμιγνύεται ἡ τελευταία λέξη τῆς μόδας μὲ τὴν ἀνατολίτικη ἐμφάνηση τῆς συνεχῶς ἀναμασούσης καμήλας!

—Καὶ τὸ θέαμα εἶναι πολὺ περίεργον γιὰ τοὺς ξένους μας!

ΙΩΝ

Ο «ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ» ΤΟΥ 1921

(Μία ἀπὸ τὴς καλλίτερές του πρόζες, φρικωδῶς χαντακωθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ... ἠθοποιοῦ!)

Αἱ Ραδιοτηλεγραφοῦσαι ἐφημερίδες!

Λόγῳ ἐλλείψεως χώρου δημοσιεύομεν τὸ καλλίτερον μέρος τῆς πρόζας=σπανίας δι' 'Επιθεώρησιν!

Αη 'Εφημερίς: Μωωωωρή!...

Βα » Τί;! μὲ εἶπες, μωρή!; τώρα καὶ σοῦ δείχνω 'γώ! (ὁρμᾶ κατ' ἐπάνω της).

Αος Ραδιοτηλεγραφητής. Ε! Ε! ντροπὴ βρὲ κορίτσια!....τ' εἶν' αὐτά!

Βος Ραδ)τὴς. Ἔχει δίκηο ἀδερφέ! τὴν εἶπε σουσουράδα!..

Αος Ραδ)τὴς. Ἔλα τώρα ποῦ θὰ μοῦ τὴν ὑπερασπίσης καὶ σύ! σὰν νὰ μὴ τὴν ξέρουμε δὰ καὶ τὴ δικιά σου!

Βος Ραδ)τὴς. Τί! τί ἔκανε λέει; βρὲ ἡ 'δική μου, ἀπὸ δῶ, (δείχνει τὴν ἐφημερίδα) ὅτι καὶ νὰ τῆς 'πῇς, δὲν μπορεῖς νὰ μὴ παραδεχθῇς ὅτι εἶναι τὸ ἀνφάν-γκατὲ ὅλης τῆς «*Πολιτείας*» καί ὅλης τῆς «*Αθηναϊκῆς*» κοινωνίας καὶ ὅτι δὲν περιμένει παρὰ τὸν «*Χρόνον*» ποῦ θὰ ἴδῃ κλέη πολλά, ὡς τὸ προεῖπεν καὶ τὸ ἐκ τοῦ Παπα—*Παύλου* τὸ...ἀνάγνωσμα ποῦ κατὰ..... *Κόρον--μιλᾶ!!!* Μάλιστα Κύριος! Κι' εἴτε σχόλη εἶνε, εἴτε «*Καθημερινή*» θὰ τὴν ἰδῇς πάντε, τόσον εἰς τὴν «*Πρωϊνήν*» ὅσον καὶ εἰς τὴν «*'Εσπερινήν*» της ἀμφίεσιν νὰ εἶναι ἐν τάξει καὶ νὰ μὴν ἀναμένῃ παρὰ πότε θὰ ἀνατείλῃ μία «*Νέα 'Ημέρα*» ἥτις θὰ μεταφερῃ εἰς τὴν *πόλιν* τῶν «*Πανελληνίων*» ὀνείρων τοῦ 'Ελληνισμοῦ τὴν «*Πρωτεύουσαν*»!

Βα 'Εφ. Ρὲ δὲν μᾶς παρατᾶς λέω 'γώ!

Ραδ)τὴς. Βρὲ δὲν ξέρεις, Κυρά μου, ὅτι κάθε δουλειὰ τὴν σήμερον ἡμέραν θέλει ἄντρες γεμάτους σφρῖγος, γεμάτους ἐλπίδας, ἄντρες *Εὐελπίδας*, ἄντρες κοτσονάτους κι' ἂς εἶνε καὶ *Βλάχοι*! αὐτοὶ εἶνε οἱ πειὸ τόμπροι! Τί νὰ τὸν κάνῃς τὸ Γιάννη καὶ τὸ Γιαννάκη ἂν δὲν ἔχεις πλάϊ σου ἕνα μεγάλο Γιάννη ἕνα Γιάνναρο καὶ *ἕναν οἴωνὸν 'Αριστον—τὸν Καμπάνην—γιὰ νὰ ἀμύνεσαι περὶ Πάτρης!!*; ΑΙΜ.ΙΑΚ.ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ

Σειρὰς «Πανελληνίων» εὑρίσκετε εἰς τὸ κατάστημα Κ. Καλάση ὁδ. Κοραῆ, καπνοπωλεῖον Γιαννοπούλου—Χαυτεῖα, περίπτερον Σβολοπούλου—'Ομόνοια καὶ εἰς τὸ κατάστημα κ. Σ. Θεοφανοπούλου, ὑπόγειος Σταθμὸς 'Ομονοίας.

ΤΥΠΟΙΣ Μ. ΜΑΝΤΖΕΡΕΛΑΚΗ